

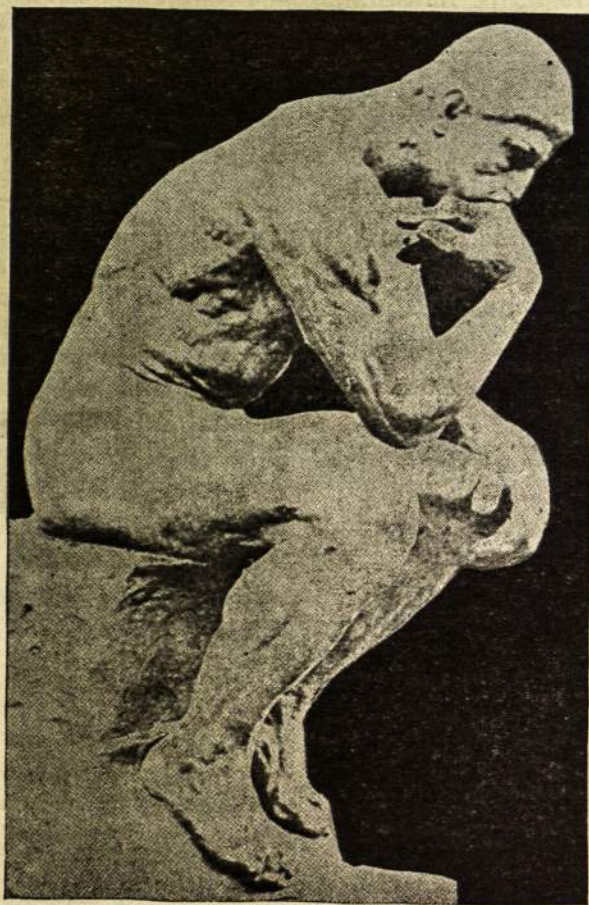
Metai V

GRUODIS-DECEMBER, 1921

No. 12

MOTERŲ BALSAS

(THE WOMEN'S VOICE)

MINTITOJAS

GALANDA PEILĮ.

Iš patikėtinų šaltinių sužinota, kad Lordas Curzon pastaroms dienoms parašė Premieriui Briand, patardamas Francijos valdžiai nieku būdu neužmegsti ryšių su Rusija, nes esąs daromas naujas bandymas nuversti Sovietų valdžią.

Galanda peilį, idant įdurus Rusijai iš pečių.

Skaitykite vėl:..... "daromas naujas bandymas nuversti Sovietų valdžią". Visų šalių kapitalistai tikisi naujo susivienijimo, kad išnaikinus vienatinę darbininkų valdžią, Sovietų Rusiją. Kapitalistų melaširdystė viena ranka duoda duonos, o antrojo laiko peilį, kruviną dar nuo Vengrijos kontr-revoliucijos.

Rusija neturi būti įsmeigta iš pečių.

Organizuokite vietinį komitetą "Friends of Soviet Russia". Rengkite masinius susirinkimus. Pritraukite darbo unijas prie savo komitetų. Parodykite savo spėką, kaip darbininkai. Rinkite aukas nuo draugijų ir pavienių narių.

Prisidėkite prie šios ir kitų šalių darbininkų, teikime pagelbos Rusijai. Milionai darbininkų markių, frankų, lirų, šilingų, kronų ir dolerių jau nupirko daug kviečių ir pieno badaujantiems Rusijos kudiškiams, moterims ir vyrams. Pridėkite savo dolerius. Atlikite savo pareigas, kaip darbininkas linkui laimėjusių, bet badų paliestų darbininkų pirmutinėj Darbininkų Respublikoj.

Kapitalistų pašelpa bus sulaukyta taip greit, kaip ji pradės tarnauti kontr-revoliuciniams tikslams.

Tiktai darbininkai gali išgelbėti savo draugus darbininkus Rusijoje.

Veikite! Ir veikite tuojaus!

The Friends of Soviet Russia
201 West 13 St., New York City.

RED. ATSAKIMAI.

Bemokslui. — Jūsų korespondenciją netalpinsime. Tokia koresp. neprašalins tų ydų, tik dar labiau sukels tuos ypatiskumus.

Lawrencio draugijų komitetui. — Jūsų pareiškimą Lietuvos valdžiai netalpinsime, nes jis jau yra tilpęs mūsų laikraščiuose, to, manome, pakanka.

L. M. P. S. V RAJONO KUOPOMS.

V Rajono metinė konferencija įvyks gruodžio 25 d., 1921 m., 532 N. Franklin Street, Philadelphia, Pa., pradžia 10 valandą ryte.

Kuopos, priklausančios prie V Rajono malonėkite atsiusti delegates. Taipgi įduokite savo delegatams naudingų sumanymų rajono labui.

E. Mulokiutė
V Raj. Org.

REZOLIUCIJA REIKALE L.M.P.S. ADM IR SEKR. PAREIŲ.

Kadangi pastaruoju laiku veik visai nėra vedama agitacijos už platinimą "Moterų Balso" per pačią administratorę ir kadangi L.M.P.S. narės ir pašaliniai skaitytojai pageidauja, kad "M. B." išeidintų bent du kartu į mėnesį.

Matant tai, mes, L.M.P.S. Pirmo Rajono delegatės, laikytoj konferencijoje 30 d. gegužės, Elizabeth, N. J., apsvarstę "M. B." finansinį stovį, priėjome prie sekančio išvedimo: kad nesistengiant pačiai "M. B." administratorėi surasti budus del platesnio "M. B." išplatinimo, nėra vilties, jog "M. B." kada-nors būtų galima išleisti tankiau.

Todel, mes reikalaujame, kad "M. B." administratorė atkreiptų daugiau atydos į suradimą agentų platinimui pavienių numerių ir gavimui naujų skaitytojų.

Antra, mes reikalaujame, kad L.M.P.S. Centro Sekretorė išduotų bent metinį raportą iš Susivienijimo stovio. Nematant sekretorės pranešimų iš organizacijos stovio, mes nežinome, ar Susivienijimas auga ar ant vietos stovi.

Pasitikime, kad administratorė-sekretorė pasistengs mūsų reikalavimus išpildyti.

Pirmininkė, A. Jurevičienė,
Sekretorė, J. Bondžinskaitė.

MOTERŲ BALSAS

PIRMAS LIETUVIŲ DARBININKŲ MĖNESINIS ŽURNALAS
Lietuvių Moterų Progresyvio Susivienijimo Organas

The Women's Voice—Lithuanian Monthly Journal. Published by the Lithuanian Women's Progressive Alliance of America. Editor and Manager E. N. Jeskevičiūtė. Subscription: \$2.00 a year; 6 mo. \$1.00; single copy 15c.
 Address: Moterų Balsas, 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Entered as second-class matter October 5, 1916 at the Post Office at Phila., Pa. under the Act of March 3, 1879.
 Transferred to Brooklyn, N. Y., July 28, 1920.

Metai V

GRUODIS-DECEMBER, 1921

No. 12

NUSIGINKLAVIMO KONFERENCIJA

Per pastaruosius kelis desėtkus metų pašėlusios ginklavimosi lenktynės neturėjo sau ribų. Visos šalys didino laivynus, budavojo orlaivius, liejo kuodaugiausia ginklų; eikvojo apsiginklavimui pinigus milijonų milijonais. Kai kurie laivai atsiėjo po \$40,000,000 vienas, o kai kurios šalys turi po kelis ir keliolika tokių laivų. Sulyg New Yorko "Times" paduotų skaitlinių penkios didelės šalys išleido 1920—1921 sekamai:

Jungtinių Valstijų visas biudžetas \$4,780,829,510; laivyno išlaidos \$574,486,849, tai yra, 16 nuošimtis viso biudžeto.

Britanijos visas biudžetas \$5,625,216,720; laivyno išlaidos \$441,639,378, tai yra, 8 nuošimtis viso biudžeto.

Francijos visas biudžetas \$5,114,341,618; laivyno išlaidos \$199,668,281, tai yra, 4 nuošimtis viso biudžeto.

Japonijos visas biudžetas \$634,950,000; laivyno išlaidos \$127,207,522, tai yra, 30 nuošimtis viso biudžeto.

Italijos visas biudžetas \$5,154,170,000; laivyno išlaidos \$78,389,226, tai yra, pusantro nuošimčio viso biudžeto.

Suėmus visų penkių šalių metines išlaidas laivynui pasidaro suma \$1,664,392,262. Proporcionaliai imant, daugiausia išleidžia Japonija, o paskui ją seka Jungtinės Valstijos.

Kariuomenės išlaidos irgi labai didelės. Sulyg "World's Work" paduotų skaitlinių, 1921 m. išleista armijai sekamai:

Jungtinės Valstijos — \$817,742,000.
 Britanija — \$106,315,000 svarų nominale verte, (svaras yra apie \$4.87). Japonija — \$155,942,414 jenų. Francija — \$4,326,600,000 frankų.

Tos neapsakomai didelės išlaidos didinimui ir palaikymui laivyno ir armijos užkrauna ant žmonių nepanešamą mokesčių našta, kuri juo toliau vis darosi sunkesnė ir sunkesnė. Daugelis žmonių pradeda nepakęsti tos naštos; jie kelia savo balsą prieš tai. Ypač bėgiu pastarų metų, kuo-

met delei pasaulio karo tos išlaidos neapsakomai apsunkino visų kariaujančių šalių žmones, sentimentas prieš ginklavimąsi labai jaučiamas. Viešpačiai, kurie kalbėjo, kad tai paskutinis karas, kad armijos ir laivyno išlaidų našta bus nuimta nuo liaudies pečių, pradeda jausti baimę, kad apvilta liaudis gali pritrukti kantrybės ir pasakyti savo nuosprendį tame reikale. Delto viešpačiai pradeda šnekėti apie nusiginklavimą.

Ar nusiginkluos?

Jau kelinta savaitė Washingtone tęsiama taip vadinama nusiginklavimo konferencija, kurią sušaukė Jungtinių Valstijų prezidentas Harding'as. Buržuazijos spauda labai daug rašo apie tą konferenciją. Ji bando įkalbėti, jog konferencijoj bus tinkamai išspręstas tas klausimas. Daugelis lengvatikių džiaugiasi taja konferencija; jie mano, kad nusiginklavimas, jei jau nebus galutinas, tai bent bus aprubežiuotas. Tokiais lengvatikiškais yra ir kai kurie Amerikos liberalai. Vienok jie skaudžiai apsiriks. Konferencijos programos, apsklembtas paties prezidento štai kokis:

“1 Aprubežiuojimas laivyno ir kitokio ginklavimosi, kuris yra pavojingas pasaulio taikai.

“2 Diskusavimas Pacifiko klausimo ir kitų klausimų.

“3 Suformuluoti pasiūlymus (proposals) kontroliuoti naujas karo agenturas delei žmonijos labo.

“4 Prieiti per konferenciją prie bendro sutarimo Pacifiko ir Tolimų Rytų neapsakomai svarbios problemos ir išrišimo, kuris gali patarnauti palaikyti santaiką tarpe žmonių.”

Kaip matote, jei šis programos ir butų priimtas kaip yra, ir jei jo prisilaikytų visos šalys, tai vistiek nieko nereikštų. Juk jis nieko nepasako.

Ši “nusiginklavimo” konferencija pa-

darys tokį žingsnį prie nusiginklavimo, kokį padarė Haagos (Olandija) konferencija, prieš pat Rusų-Japonų karą. Ten irgi buvo kalbama apie “aprubežiuojimą” ginklavimosi, apie uždraudimą vartoti baisių karo įmonių ir tt. Bet šiame broližudingame pasaulio kare visi apie tai užmiršo. Be to, tik po konferencijai įvyko Rusų-Japonų karas ir jame buvo užmiršta konferencijos tarimai, nors tie tarimai, ir pildant juos, toli gražu nepakenktų karo vedimui.

Kas mano, kad kapitalistinėj tvarkoj galima nuginkluoti, tas stambiai klysta. Taipgi klysta ir tas, kuris mano, kad galima aprubežiuoti ginklavimąsi tokiomis konferencijomis. Kol nesiliaus pašėlę lenktynės už rinkas, už teritorijas; kol reikės palaikyti dideles armijas slopinimui pavergtų kolonijų, slopinimui kovojančios darbininkų klesos, tai apie nusiginklavimą yra gryna veidmainystė.

Japonija turi pavergus Korėją. Francija palaiko pavergusi apie 20,000,000 žmonių Indo-Chinijoj ir Pietinėse Jurėse; tose kolonijose ji turi daug didesnę plotą žemės, negu pati Francija. Britanija pavergusi virš 300,000,000 gyventojų Indijoj, Egiptą ir kitas Afrikos kolonijas; taipgi Pacifiko vandenyne kolonijas. Jungtinės Valstijos irgi vykina “demokratiją” ant kai kurių salų. O tam juk reikalinga ir laivynas ir armija. Be to, nuolatiniai vaidai delei teritorijų, verčia jas ginkluotis; kad pagrūmoti viena kitai ir kilus karui laimėti jį. O karai kapitalistinėj sistemoj neišvengiami. Juk šiame šimtmetij mažai ir turėjome ramių laikų. Per 20 metų karai ir karai. Ir ateityj nesimato ramybės. Dar vos užsibaigė didysis karas, dar nei paviršutiniai neužgijo baisios žmonijos žaizdos, padarytos didžiojo karo: kaip vėl niukiasi padangė, renkasi naujo karo debesiai ir gali kilti didelė audra, ši kartą, Pacifiko vandenyne Jungtinių Valstijų ir Japonijos

santikiai blogėja ir blogėja. Tiesa, abi jos kalba apie taiką, bet tas neduoda pamato manyti, kad tos kalbos kiek nors tolintų karą. Jos viena kitą tik bovina taika, bet pačios netiki jai.

Daugelis laikraščių kalba apie naują karą. Francūzų "Echo de Paris" rašo: "Karo pavojus neginčijamas, gaisro kilimas taip matomas, kaip žaibas lekiantis iš dviejų debesų susitikusių iš priešingų pusių." Kitas Francūzų laikraštis "L'Internationale" sako: "Be abejonės, Pacifiko karai yra naujas pašėlimas, kuriuomi kapitalistinės valdžios grumoją žmonijai." Londono "Daily News" Amerikos korespondentas rašo, kad kai kuriuose Washingtono rateliuose "nusiginklavimo viltis paskendusi karo debesųj." Panašiai rašo daugelis laikraščių ir kalba daugelis žmonių.

Kalbos apie nusiginklavimą arba, kad ir apie apsirubežiamą ginklavimosi, yra tuščios beviltės kalbos. Konferencija šaukiama ir leidžiamos kalbos, žinoma, nuraminimui minių, kurios neša tą sunkią militarizmo palaikymo našta; kurios pradeda suklupti po ta sunkia našta. Jų kantrybė gali išsisemti, joms reikia ką nors sakyti, ką nors rodyti jų viliojimui. Taipgi, kapitalistinės valdžios kalbėdamos apie nusiginklavimą, mano įkalbėti savo konkurentams, kad štai: "Aš jau noriu nusiginkluoti. Ir tu sustok ginkluotis." Vienas kitą norį taip apvilti.

Washingtono konferencijos vaisiaus nesinaudos tie, kurie laukia nusiginklavimo. Žinoma, bus nutarta kaip kas; bus paleista vienas kitas gražiai skambantis obalsis, nes tatai reikalinga parodymui, kad "konferencija atliko savo užbriežtą darbą." Pagražinimui to viso, gal bus nuskandyta keli supuvę laivai, kurie jau niekam daugiau ir neverti, kaip tik skandyti. Bet ginklavimasis kaip ėjo, taip eis paprastu savo keliu.

Nusiginklavimas tik tada bus galimas, kuomet visą pasaulį valdys darbininkai. Jiems nereiks jieskoti rinkų, grobti teritorijų, išnyks karai ir nereiks ginkluotis šaliai prieš šalį, žmogui prieš žmogų. Tada tai bus galima nusiginkluoti.

Vilnietis.

KOVA PRIEŠ PROSTITUCIJĄ

ALEXANDRA KOLONTAY.

(Tąsa)

Lyčių Ligos.

Antra priežastis, delko mes turime varyti sąmoningą ir organizuotą kampaniją prieš prostituciją, tai kad apsaugojus visuomenės sveikatą. Sovietų Rusija interesojuosi tuomi, kad nedavus ligoms ir blogai sveikatai dizorganizuoti (ardyti) ir mažinti gyventojų dirbančiąsias spėkas, taipo-gi ir jų išgalią dirbti. Dabar, prostitucija yra vienas tų šaltinių lytiškų ligų, žinoma, ne vienatinis šaltinis. Šitas ligas galima įgauti ir reguliariam kasdienio gyvenimo bėgy, delei blogų naminių sąlygų, nebuvimo sveikatos apsaugojimo aprūpinimų, del stokos indų, kuriuos tokiu budu bendrai vartoja keli žmonės, bendri rankšluosčiai, kurie tankiai buna priežasčia užsikrėtimo. Apart to, mūsų be galo įkaitusiam pereinamamjame laikotarpyje, kas liečia morales pažvalgas, dėka nuolatinio susirinkimo ir nepertraukimo kilnojimo armijos iš vienos vietos į kitą, lyčių ligas pasėjama neapsakytai plačiai, pusėtinai nepriklausomai nuo kamercinės prostitucijos. Paveizdan, pietinėse vaisingose provincijose tęsesi piliečių karas. Vyriškosios lyties kazokai gyventojai likos išblaškyti, išvaikyti iš savo vietų, nuėjo su baltaisiais, arba tapo išblaškyti vėjais. Namuose pasiliko tik vienos moteris.

Joms užteko visko, bet nebuvo vyrų. Raudonosios Armijos maršuoja ir užima miestą, išduodama raudonarmiečiams tikietą dėl pragyvenimo ir jie pasilieka mieste per kelias savaites. Kaip sekmė, atsiranda vieni prie kitų patraukimai, laisvi susišinėjimai, nieko bendro neturintys su prostitucija, kadangi moteris šitame atsitikime liuosnoriai susideda su vyrais, iš palinkimų ir be jokio materialio išrokavimo iš jų pusės. Tatai ne Raudonosios Armijos vyras maitina moterį, bet atžagariai, tai moteris maitina vyrą, sutaiso jo drabužius, suteikia jam pastogią, kolei armija stovi toj apielinkėj. Bet armija pasitraukia, o sekmė tokia, kad toji vieta tapo užkrėsta lytiškėmis ligomis. Tas pats atkartojama ir su tais miestais ir sodžiais, kuriuos užima baltieji.

Abelnas užsikrėtimas tęsiasi. Ligos plečiasi, didinasi ir grumoja nušluoti visą dar negimusią gentkartę. Bendrame posėdy Motinystės Apgynimo Draugijos ir Provincijos Moterų Sekcijų, profesorius Kaltsovas kalbėjo higienos klausimu, mokslas dėl išgydymo ir patobulinimo tuo darbu yra klausimas kovos prieš prostituciją, kuri yra viena veikliausių priežasčių užkrėtimo ligos nuo vieno žmogaus kitam.

Žingsniai Kovai su Lyčių Ligomis.

Tarpdepartaminės Komisijos dėl kovos su prostitucija, Visuomenės Gerovės Komisarjato teziuose paskelbta, jog tuojautinis darbas Visuomenės Sveikatos Komisarjato tai yra išdirbti specialės priemonės kovai prieš lytinius užsikrėtimus. Žinoma, tos priemonės apima visus užkrėtimo šaltinius ir neturi apsiriboti persekiojimu prostitucijos, kaip kad budavo praktikuojama veidmainingos buržuazinės visuomenės. Neveizint to, jeigu mes ir pripažįstame tą faktą, kad užsikrėtimų, sulig labai dideliu laiptu, įvyksta ir regu-

liariam kasdieninio gyvenimo bėgy, vis tiek labai svarbu aprupinti gyventojus aiškiu supratimu, kokią rolę lošia prostitucija paskleidime lytiškų ligų. Be galo svarbu varyti lyties klausime lavinimą jaunuolių, aprupinti jaunuolius tikromis informacijomis, pagelbėti jiems įžengti į gyvenimą "atviromis akimis", paliauti tylėjusiais klausimais, kurie liečia lytinį gyvenimą, kaip kad tylėdavo melaginga, veidmaininga, pašlovinta buržuazinė moralė. Trečia priežastis, dėlko Sovietinėj Darbininkų Respublikoj yra nepakenčiama prostitucija, yra tame, kad jinai kenkia išvystymui ir sutvėrimui pamatinių klasių proletariato ypatybių, jojo naujos moralės. Kokia gi yra pamatinė darbininkų klasės ypatybė, galingiausias moralis ginklas jos kovoje? Solidarumas yra pamatas Komunizmo. Be šio tvirtai įkunyto sąjausmo, tiesiog nesuprantama, kaip darbininkų tarpe mes galėtumėm įvesti naują tikrą Komunistinę visuomenę. Aiškus dalykas, sąmoningi komunistai visomis savo spėkomis turi padėti išsivystymui to sąjausmo, ir, iš kitos pusės, visa savo išgalia jie turi kovoti su tomis pajėgomis, kurios kenktų tam išsivystymui ir neleistų sutvirtinti tokias ypatybes ir charakteristikas darbininkų klasės dirbančiųjų gyventojų. Kas-gi eina pėdomis prostitucijos? Sukoneveikimas lygybės, solidarizavimo ir draugiškumo tarp lyčių sąjausmo, kitais žodžiais, tarp tų dviejų darbininkų klasės pusių. Vyras, kuris perka moterų kuną, tuojaus pradeda žiūrėti į moteris, kaip prekę (tavorą). Jis skaito moteris priklausomomis jam, kitais žodžiais, jis jas skaito sutvėrimais žemesnio patvarkymo, neprideramais turėti lygias teises, ne lygios vertės darbininkų valdžiai. Savo pažeminantį atsinešimą linkui prostitutės, kurios meilę nupirko už materialius pasipelnymus, jis perkelia linkui visų moterų.

Vietoj augimo sąjausmo draugiškumo, lygybės ir solidarumo, mes turėsime, jeigu prostitucija dar toliau išsiplėtus, sudruginamą sąlygų nelygybės tarp lyčių, sąjausmo vyro viršenybės, moters priklausymo jam, kitais žodžiais, sumažėjimą solidarumo visos darbininkų klasės.

Iš taškaregio naujos Komunistinės moralybės, kuris randasi procese kurimosi, kristalizavimo, prostitucija nepakenčiama ir pavojinga. Tokiu budu mūsų partijos kaipo tokios ir Moterų Sekcijos ypatingai uždavinys yra tame, kad vesti begailestiniausia, atvirą ir pasiryžusią kompaniją prieš šitą įgimtį praeities. Buržuazinė-kapitalistinė visuomenė visi budai kovos prieš prostituciją pasirodo nenaudingi eikvojimu energijos, kadangi dvi pamatinės prostitucijos priežastys — privatinė nuosavybė ir tiesioginis ekonominis didesnio skėčiaus moterų priklausymas vyrui (tėvas, vyras, mylimas) — buvo galingas ir tvirtai įkūnytas.

Darbininkų Respublikoj tos priežastys prašalintos. Privatinė nuosavybė panaikinta. Visi Darbininkų Respublikos piliečiai priversti dirbti. Apsivedimas paliauna buvęs moterų priemone suradimui "maisto tikieta", ir tokiu budu išsisukti nuo neišvengiamybės dirbti, maitinti save savo pačių darbu. Objektvės pamatinės prostitucijos priežastys Sovietų Rusijoje atgyveno savo dienas. Palieka dar antrankės svarbos ekonominių ir socialių priežasčių, su kuriomis daug lengviau apsidirbti. Moterų Sekcijos privalo panaudoti visas savo pajėgas tam tikslui, nes jos ten suras plačią dirvą, atidarytą prieš jas. Tikrai reikalinga griežtai turėt omenė, kad kova prieš prostituciją gali but vedama tik pamatais kovos su šaltiniais, iš kurių jina išplaukia. Todėliai, išstudijavimas tų šaltinių, atsargus jieškojimas jų, tai yra pirmas Moterų Sekcijos uždavinys.

(Toliau bus)

KAS DEDASI INDIJOJ

Pastaraisiais keliais mėnesiais, atėjusieji iš Indijos pranešimai skelbė ir dabar tebeskelbia, kad toje šalyje tai vienur, tai kitur iškyla revoliucijų bangos, kurios, kol kas, tampa nuslopintos stipriai šarvuota britų kariuomenės kumštini.

Rugsėjo 20 dieną buvo pranešta Londone esančiam indusų biurui, kad Calicut'os miesto srity, Indijoje, padėtis yra kritinga. Sukilusieji vietos gyventojai taip uoliai kovojo prieš pavergėjus britus, kad nei tos didžiulės kariuomenės eilės, slopinančios juos, neįstengs atsiekti savo tikslo. Buvo sakyta, jog sukilėliai sulipo į Pandaluro kalnus, kur jie apsitaisė taip stiprai, kad jų iš ten niekas negalės išvyti, kai tik badas. Gi užblokuoti juos kalnuose, brangiai lėšuotų britams.

Kiti daviniai skelbė, kad Waluvandos ir Urnado distriktai padaryti neprigulmin-gais, kad indusai įsteigė ten savo vyriausybę, kuri pažadėjo griežtai ginti visų indusų laisvę.

Vėlesnieji pranešimai kartoja tą patį. Iš visko matyti, kad Indijoje šiandien prasidėjo kova, panaši į Airijos neprigulmybės šalininkų kovą. Tas duoda suprasti, jog ta šalis neduos ramybės britams, kurie laiko ją su pagelba kardo ir ugnies.

Pagaliau, reikalinga nepamiršti ir to fakto, kad šie visi pranešimai apie revoliucijas ir mažesnės skalės sukilimus, eina per Didžiosios Britanijos cenzūros kostuvą. Juos skaitant, nereikia manyti, kad tai perdėjimas, bet antraip. Britai gniauzia kiekvieną indusų pasijudimą ir sykiu aštriai daboja, idant platus pasaulis apie tai kuo mažiau žinotų.

Gandhis'o programa priimta.

Lapkričio 4-toj dienoj Delhi žinios sakė, jog visos Indijos Kongreso komitetas išbalsavęs priimt Gandhis'o programą ir

juo vaduotis kovoje prieš britus. Taigi matome, kad vienur sukilusieji žmonės ginklu skins kelią, vedantį linkui laisvės, kuomet namieje esantieji piliečiai ramia pasyve kova marins įsiveržusius jų šalin plėšikus. Kas yra Gandhis'o programa, tikiu, ne visiems "M. B." skaitytojams yra žinoma, tad prie progos trumpai pažymėsiu ir apie tai.

Mahatma Gandhi yra žinomas Indijoje kaip "šventasis". Jis nepripažįsta fizikinės kovos naudojamos prieš britus, neigi prieš kitus kuriuos neprietelius. Jis viską daro pasyviai. Jo kova prieš britus — boikotas. Gandhi pataria indusams nemokėti antdelių (taksų), užkrautų Britanijos valdžios. Jis liepia jiems nepirkti nei prekių, padirbtų Anglijoje. Žodžiu, jo kova yra nefizikinė, pasyvė kova. Didelis nušimtis indusų šventai pildo Gandhi patarimus ir tas, aišku, negali neatsiliepi ant britų (bent ant jų kišenius). Nestebėtina, kad sykį vienas britas, tūlas rytinės Indijos provincijos viršininkas išsitarė, kad Gandhi yra "pavojingas šventasis".

Taigi, kalbant apie šiandieninę Indijos beaugančią kovą prieš britus, prisiena minėti, kad ta kova yra vedama dviem frontais: agresyviu ir pasyviu.

Susipratę darbininkai, žinoma, nemano, kad pasyve kova būtų galima iškovoti sau laisvę. Absurdas taip manyti. Tačiau, atsižvelgiant į tai, kiek šiandieną britai išlupa iš indusų antdėliais pinigų, kurias vėliau steigiasi ginklus vergimui tų pačių žmonių, prisieina sutikti, jog ir ši Gandhis'o programa, jei jina bus atatinkamai panaudota, atsilies ant britų režimo.

Tūlas vokietis korespondentas, žinąs Indijos vidujinius reikalus, rašydamas apie antdėlius, kokius indusai priversti yra sumokėti britų viešpačiams, sako:

"Antdėliai uždėti taip dideli, kad nuo 30 iki 40 milijonų gyventojų yra nedavalgę del to. Indija priversta mokėti savo pačios

valdžiai, įskaitant algas britų valdininkų ir administratorių, ir savo Indijos biuro štabui, esančiam Londone. Indusai priversti užlaikyti Britanijos armiją Indijoje ir finansuoti visus militarinius vajus, vedamus Indijos reikalais. Antdėliais apmokama pensijos visų oficialų ir aficerių, militarinių arba civilinių, kurie yra dirbę Indijoje. Kuomet įplaukų nepakanka šiems tikslams, šalis skolino pinigų Anglijoje, kuriai reikalinga mokėti augšti nuošimčiai. Iki šiol šalis negalėjo padidinti savo įplaukas."

Kaip matome, Britanijos imperialistams artinasi galas viešpatavimo Indijoje, toje didžioje šalyje, kuri kadaise buvo civilizacijos šalis, o šiandien yra nukamuota britų ginkluotos letenos.

Apie sąmoningųjų Indijos liuosuotojų kovas tenka girdėti nedaug. Mes žinome, kad ten randasi Trečiojo, Komunistinio, Internacionalo dalis, komunistinė partija, bet labai nedaug girdime apie josios darbuotę. Ten ima viršų kolonijinis judėjimas, panašus į iki šiol egzistavusį Airijos judėjimą. Bet, aišku, indusai persitikrins, kad šitoks judėjimas liaudžiai laisvės neiškaus. Juo galima atsiekti tik "neprigulmybė", bet ne dirbančiomis masėmis laisvę. Jei Indija ir gautų savo taip vadinamą neprigulmybę, tai tuomet darbininkai džiaugtis galėtų tik savo tautos tranų laisve, bet ne patys savo. Indijos liaudis, darbininkai ir smulkieji ūkininkai išgaus laisvę tik sukriušinę svetimų ir savo buržujų, (didžiūnų) galybę, įsteigdami savo pačių valdžią. Prie to veda Trečiasai, Komunistinis, Internacionalas, prie to eina viso pasaulio proletariato klasė.

Airijos socialistų partija taipgi padarė aiškius žygius, siekiančius prie to paties tikslo. Padarys tai ir Indijos vergai. Trys metai laiko tam atgal, generolo Dyer liepimu Amritsare nužudytų 1,200 ir sužeistų 2,000 žmonių kraujas šaukia visus indusus kovon. Jie ir eina. Eina taip, kaip moka.

Kuomet išmoks naudoti proletarines metodus, aišku, jie tai darys!

Pastaruoju laiku dar labiau užsidegė Indijos pavergtų žmonių širdys keršto liepsna prieš britus, kuomet pasklydo žinios apie traukinyj užtroškimą 64 indusų kalinių. Ta tragedija įvyko taip: valdžia, suėmusi šimtą su viršum indusų kalinių iš Tierur (Madrass srityje) kalėjimo vežė juos į Bellary. Kaliniai buvo sugrusti ir ankšta, troškų, prekini vagoną. Negalėdami atsikvėpti, 64 nelaimingieji užtroško. Ši tragedija sujudino visus indusus. Aišku, jinai prisidės prie sukėlimo daugiau žmonių prieš žiaurius valdytojų žygius.

Eina gandai, kad tų nelaisvių užtroškimas nėra priepuolingas, kad tai padaryta sužiniai.

SACCO IR VANZETTI

Veik visuose industriniuose miestuose, kur tik yra darbininkų organizacijos, buvo laikyta daug masinių protesto mitingų prieš pasmerkimą mirtin Sacco ir Vanzetti. Ypatingai didelių mitingų buvo Francijoje, Italijoje ir Anglijoje. Šios šalies darbininkai irgi neatsilieka nuo savo draugų europiečių. Čia taipgi rengiama visuose didesniuose miestuose ir miesteliuose masiniai mitingai, protestui prieš pasmerkimą tų dviejų darbininkų.

Kelios dienos atgal New Yorke buvo sušaukta konferencija, kurioje dalyvavo net nuo 50 darbininkų unijų delegatai. Konferencija nutarė tuojau rengti visą eilę masinių mitingų tam tikslui. Visa darbininkų spauda stoja prieš jų pasmerkimą. Rimtesni ir ne darbininkų leidžiami laikraščiai užtaria juos. Visi dori, progresyviai žmonės juk negali tylėti prieš tokį teismo nuosprendį. Minesota "Daily Star" apie tai rašo:

"Galbut Sacco ir Vanzetti bus pasodinti elektrikos kėdėn, už nužudymą dviejų vyrų, priklausančių Braintree firmai. Kada jie bus nužudyti, tai jau bus visai nesvarbu patikrinti, ar jie buvo kalti, ar nekalti. Kas liečia juos ypatiškai, tai dalykas taps išrištu. Nes jeigu ir paaiškėtų, kad jie nekalti, vistiek jau jų nebutų gyvų, lygiai kaip kad butų kalti. Prisaikintųjų teismas išnešė nuosprendį remiantis tulais faktais; bet kiekvienas turi dėti pastangas, kad tų dviejų byla butų perkratinėjama, kadangi laike tyrinėjimo padaryta daug procedūros klaidų ir neteisingai pasielgta. Prisaikintieji teisėjai išnešė savo nuosprendį remdamies ne pamatingais faktais, bet su ta minčia, kad 'kas tik yra revoliucionierius, neina bažnyčion, nenuolankus privilegijuotai klesai yra, ir turi buti, žmogžudys ir jei dar nėra nužudęs nieko, tai be abejonės kada nors nužudys, ir delto geriaus yra prašalinti jį iš kelio'."

Tokius tai "argumentus" statė už pasmerkimą mirtin tų dviejų vyrų.

Konservatyvis italų laikraštis "L'Opinione", leidžiamas Philadelphioje, rašo:

"Laisva spauda, piliečių ir darbininkų klesos organizacijos, italai ir amerikiečiai, vyrai ir moterys kelia savo balsą prieš pasmerkimą dviejų darbininkų Nicolo Sacco ir Bartolomeo Vanzetti, kurie areštuoti ir nuteisti už žmogžudystę, kurios jie nepapildė."

Visi Amerikos darbininkai turi užmiršti savo tautinius, religinius, rasinius ir kitokius skirtumus ir stoti apginti tuos du darbininkus, kurie teisiami be jokių prirodymų, tik delto, kad jie yra kovotojai. Jeigu jau Euorpos darbininkai stoja ginti juos, tai Amerikos darbininkai turi juo labiau ginti, nes jie pasmerkti šioj šalyj.

REZOLIUCIJA ĮKVIČIANTI MOTERIS Į KOVĄ UŽ PROLETARINĘ DIKTATURĄ

Rezoliucija, priimta Antroj. Komunistų
Moterų Internacionalo Konferencijoje, at-
sibuvusioj pradžioj liepos mėnesio, 1921,
Maskvoj.

1. Aktyvis rėmimas revoliucinės kovos, vedamos proletariato delei diktatūros yra ne vien ginklas išliuosavimui moterų, bet taipgi ir būtinas reikalas delei triumfavimo visos darbininkų klasės jos kovoje už paėmimą valdžios galės į savo rankas. Įtraukimas moterų į visus ekonominius ir politinius veikimus, kuriuos veda proletariatas, yra svarbiausia proletariato užduotimi ir vienu iš svarbiausių Komunistinio Internacionalo pasiryžimų.

2. Idant įtraukus moterų mases, stovincias už Kom. Partijų ribų, į kovą, Kom. Partijos privalo imtis visais moterų svarbiausiais klausimais ir juos realizuoti komunistinėj dvasioj.

3. Lavinimas ir traukimas linkui savęs moterų apima dvi kategorijas reikalavimų, kurie darytų moterį mažiau prigulminga nuo kapitalisto darbdavio ir josios vyro, ir, idant raginus ją pradėti veikti visuomeniniame darbe. Tieji reikalavimai, liečianti moterų darbą, turi būti toki, kaip kad teisė moterims gauti visuomeniniame darbe vietą, atatinkamą darbą, darbo vietų apsaugojimo reikalai, steigimas viešų įstaigų, institucijų, kurios galėtų paliuosuoti moteris nuo neišmintingo individualinio namų darbo. Antra reikalavimų kategorija apima motinystę, būtent, pripažinimas motinystės kaipo visuomeninės funkcijos, užtikrinimas ekonominės padėties būsimų motinų, motinos ir kūdikio, ir visuomeninis mokymas kūdikio.

4. Kova už įkūnijimą gyveniman šių nepilnų reikalavimų neturi sukelti iliuzijų,

būk proletarės gyvenime pasidarys didelė atmaina pirm, negu proletariatas laimės politinę galę. Toji kova privalo būti vedama tokiu keliu, kuris eitų prie sekamų reikalavimų:

a) Paliuosuoti moteris nuo buržujinių ir smulkiaburžujinių iliuzijų ir tradicijų, liečiančių moters visuomeninę poziciją ir prirengti ją dvasiniai delei rolės, kurią jina turės atlikti proletarinėj revoliucijoje po proletariato diktatūra ir komunistinėj visuomenėj.

b) Išskelti atvirą ir slaptą darbininkų klasės priešininką.

c) Sukelti pasitikėjamą komunistiniam judėjimui.

d) Prirodyti suprantamais pavyzdžiais, kurie įtikrintų, jog nėra kitokio kelio išliuosavimui moterų, kaip tik paimant visą galią į proletariato rankas.

e) Stiprinti klasinę sąmonę, pasiryžimus kautis ir tautinį ir tarptautinį solidarumą proletarinių moterų su jų draugais vyrais.

f) Sumobilizuoti (sutraukti) jėgas ir sukelti moterų pastangas delei generalinės kovos.

g) Daryti revoliucinius kontestus, kurie tęstųsi toliau nuo prodėtojo taško.

5. Vaduojantis supratimu, kad šios kovos yra tiktai pradžia ultimatinės kovos už valstybės galią ir sudaro tiktai vieną grandinį visame proletariato revoliucinio veikimo retėzyje, Antroji Komunistų Moterų Internacionalo Konferencija skelbia, kad visos kovos, vedamos moterų, yra tampriai sujungtos su aplamuoju politiniu judėjimu ir yra artimai surištos su principais, patiektais Komunistų Internacionalo. Atsižvelgiant į tai, ši komunistų moterų konferencija kreipia domę visų komunistų, ragindama jas, idant josios stengtųsi susipažinti su visais taktikos ir metodų Trečiojo Internacionalo programas dės-

niais ir kad josios sektų Trečiojo Kongreso darbus, taip pat ir dalyvautų visose visuomeninėse diskusijose, vedamose jų partijų ir turi pradėti imti dalyvumą visose politinėse problemose.

6. Antroji Komunistų Moterų Internacionalo Konferencija tikisi, kad komunistų moterų veikimas nebus pamestas ant neutrališkos partijos bėgių ("trakių"), ir kviečia, idant visų šalių komunistinės partijos, o ypačingai komunistinės moterys, susiorganizavę į jas, vadovautų ir diriguotų moterų veikimą aktyvėmis linijomis dvasioje rezoliucijos, priimtos antrojo kongreso.

MOTERŲ ALGOS

Neseniai "Moterų Biuras", J. V. Darbo Departmentas ir Industrialės Gerovės Komisija Kansaso valstijos, paskelbė savo raportą, kuriame parodo, kad daugiau negu pušei moterų mokama mažiau, negu pragyvenimui reikalinga algos Kansaso industrijoje. Žemiau telpančios skaitlinės parodo, kaip išnaudojamos tos moterys ir turime nepamiršti, kad tatau dedasi ne vien tik Kansaso valstijoje.

"Jei vienas penktadalis darbininkų moterų gauna mažiau \$9 sav., ir didesnė pusė gauna mažiau \$12 sav." raportas sako, "aišku, kad Kansaso industrijos netik yra toli atsilikusios nuo augštesnių skalių kitų valstijų, kurios nustatę moterims \$13, \$15 ir net \$18 minimum algą savaitėj, bet jos yra atsilikę ir nuo žemųjų skalių nustatytų pačios Kansaso valstijos, kuri nustatę \$11, kaip minimum algą, tos valstijos moterims.

"Augštumas minimum algos remiasi ant pragyvenimo išlaidų vienam žmogui. Kitose valstijose surasta, kad moteris negali žmoniškai ir sveikai gyventi su ma-

žesne savaitine alga kaip: \$14.78 — Texase, \$16.65 — North Dakotoj, \$19.49 — District of Columbia ir \$20.10 Washingtono valstijoje.

"Mėsos dėjimas (packing) skaitoma geriausia apmokama industrija. Ten pusė moterų gauna daugiau \$17 į savaitę. O 5 ir 10 centų (dešimtukinėse) krautuvėse mažiausia apmokamos darbininkės. 97 nuošimtis jų gauna mažiau \$12 savaitėj. Kitos industrijos, kurios įeina tarpan šių dviejų kraštutinybių, buvo restorantai, telefon'ai, skalbyklos, maisto išdirbystė, drabužių išdirbystė ir generalė prekyba, kuriose didesnė pusė moterų gaudavo po \$12 į savaitę. Kitose išdirbystėse ir raštinėse moterų, gaunančių mažiau \$12 į savaitę, buvo 40 ir 41 nuošimčiai, kuomet mėsos išdirbystėj tik 2,3 (du ir trys dešimtdaliai) nuošimčių moterų gavo \$12.

"Ši peržvalga daryta visose dalyse Kansaso valstijos."

Šios skaitlinės paimtos iš "Life and Labor". Jos mums parodo, kaip žemai stovi moterų algos. O vienok, akyvaizdoj šio išnaudojimo, moterys yra toli atsilikusios nuo vyrų jų ekonominėj kovoj, ką liūdi ja pati algų neligybė.

Matant milijonus moterų industrijos lauke, matant tą skaičių nuolat didėjant, jau seniai buvo laikas mums rimtai pamąstyti apie darbininkų moterų algas ir jų padėtį industrijoje. Jeigu pirmiau ir buvo šiek tiek pamato moterims išsisukinti nuo tų pareigų, kurios yra visų darbininkų, nepaisant lyties, pareigos. Jeigu seniau moteris galėdavo nuošaliai stovėti ir manyti, kad kas liečia politinę ir ekonominę kovą, tai ne jos darbas, ne jos užduotis, tai šiandien taip manyti jau negalima. Pats gyvenimas verčia mus, noroms nenoroms kitain žiūrėti į moteris rolę kaip ekonominę, taip ir politinę kovoj.

Kelios dešimtys metų atgal manyta, kad moteris neprivalo užsiimti visuomeniniu veikimu. Veikimas bent kokiose organizacijose, lankymasis į viešus susirinkimus ir į prakalbas buvo tik vyrų pareiga, tik vyrų užduotis ir tos moterys, kurios eidavo į tokius susirinkimus bei prisidėdavo prie organizacijų buvo paniekinamos, į jas žiūrėta kaip į nedoras moteris, kurios bando dirbti nesavo darbą. Apie politinę lygybę nebuvo galima nė užsiminti. Pačios moterys manė, kad veikti politinėse partijose, naudotis balsavimo teisėmis sykiu su vyrais yra paikystė. Jos sakėsi esą patenkintos buti namie ir prižiūrėti savo šeimyną, o kas dedasi toliau jos namų, tai jai nerupė. Bet keičiantis gyvenimo sąlygoms ir jos turėjo keisti savo pažvalgas. Šiandien jau ne tik, kad, matome, reikalinga moterims dalyvauti politinėj dirvoj, bet jau joj dalyvaujama. Šiandien moterys turi balsavimo teisę. Žinoma toji teisė nėra mūsų tikslas nei siekinys ir ją daug ką nelaimėsime, bet svarba tame, jog moteris pripažinta lygi vyrui, kas liečia balsavimą, o yra didelis progresas, didelis žingsnis pirmyn.

Tas pats ir su moterimis industrijoj. Pirmiau, kuomet dauguma moterų nebuvo verčiamos eiti į dirbtuves, jos ir nesirūpindavo apie ekonominę jų nelygybę, kitos neturėjo progos permatyt tą nelygybę, jos manė, kad jų gerovė priklauso nuo jų vyrų ir kad vieni vyrai kovos už savo ir sykiu už jų buvį pagerinimą. Jos, ir sykiu tuli vyrai, manė, kad jie vieni iškovos geresnę tvarką. Bet šiandien gyvenimas mums visai ką kitą rodo. Šiandien mes matome didelius burius moterų einant į dirbtuves todėl, kad gyvenimo sąlygos verčia jas eiti ir pagelbėti vyrui užlaikyti šeimyną. Moterys patekusios dirbtuvėn mato ir jaučia tą visą išnaudojimą. Jos jei dar nepermato, tai turės matyt, kad ne tik vieni vyrai

turi organizuotis, veikti ir kovoti už pagerinimą savo buvį, bet ir moterys; kad tokios pat pareigos uždėta ir ant darbininkių moterų. Jos turi eiti dėtis prie organizacijų, prie unijų ir jose veikti, kovoti už savo reikalus. Jos sykiu su visais darbininkais turi kovoti už galutiną pasiliosavimą, už panakinimą šios netikusios sistemos.

Mes turime kovoti už lygybę ne tik politinėj dirvoj, bet ir ekonominėj. Turime reikalauti, kad moteris turėtų tokias pat teises ir sąlygas visuomeniniame veikime. Žodžiu, mes turime dirbti už moters nepriklausomybę. Gi ekonominė nepriklausomybė prie dabartinės tvarkos yra tik svajonė. Šiandieninė sistema rymo ant išnaudojimo ir pelno, ji negali nieko mums suteikti, kas mažintų pelną, tai negali suteikti nė moterims pilnos nepriklausomybės. Todėl mes ir turime kovoti už pakeitimą šios tvarkos kitokia, kurioj visi busime lygūs ir dirbsime bendrai tik tam, kad užganėdinus visuomenės reikalavimus, o ne del atskirų žmonių pelno.

Draugės, pačios valdžios skaitlinės rodo mums, kaip mes esame išnaudojamos. Ar ilgai mes duosime save taip išnaudoti?

PASAULIO MOTERYS

Darbininkės moterys! Ar jusų širdys nesudreba matant, kaip baises bado pavojus grėsia daugiau negu tik vienai šaliai? Ar jums nebaisu, kad Rusija, darbininkų Rusija, vienatinė moterų ir kudikių šalis, gali suklupti?

Rusijos produktyvės moterys keliasi iš nežinystės ir paniekos: jos yra vienatinės tikrai pasiliosavusios moterys visame pasauly!

Sovietų Rusijos valdžia gali didžiūotis savo kudikiiais. Namai motinoms, namai kudikiams, mokslas visiems — ta puiki apsauga motinoms ir kudikiams išnyktų, jei

Rusija papultų į nagus tų, kurie veidmainingai nuduoda, kad ir jie ją gelbsti, kuomet prie kiekvienos progos bando įvesti kapitalizmą Rusijoje.

Rusijos darbininkės moterys, ukių moterys — viso pasaulio seserys! Darbininkai kovoja, kariauja dėl Sovietų Rusijos, nes jie žino, kad proletarinė motinystė yra neapkeičiamas žydinys moterų liuositybės!

Gelbėkit Rusiją, darbininkų Rusiją, jūs viso pasaulio darbininkės moterys.

Jūsų pagelba neturi būti kaip almužna ubagams. NE! Apginkite gyvastis savo badaujančių brolių ir seserų! Stokite į pagelbą tiems stipriems karžygiams, besigriumiantiems prieš bendrą mūsų priešą.

Gelbėdami Sovietų Rusiją šioj kovoje prieš badą, jūs ginsite savo ateitį, jūsų visą viltį! Darbininkės moterys ir motinos viso pasaulio! Atverkite savo širdis ir gelbėkite!

KOMUNISTŲ INTERNACIONALO MOTERŲ
SEKRETORIATAS. Clara Zetkin.

IŠ DARBININKŲ JUDEJIMO

Stiprina vieną grandinį.

Telegrafistai, agentai ir kiti, priklausantys prie gelžkelių telegrafistų unijos, yra labai išsklaidinti ir labai retai gali susieiti pasikalbėti apie jų bendrus reikalus. Jie dirba po du, tris ir daugiau viename ofise, bet tų ofisų yra daug, žiurint kaip didelė stotis. Jie suorganizuoti į divizijas po visą šalį ir visus kartu sušaukti galima tik į specialų susirinkimą. Net ir specialiai susirinkimai ne visuomet sėkmingi, nes telegrafistams sunku pasiliuosuoti nuo savo pareigų.

Čia ir yra silpnumas šio amato darbininkų organizuotės, nes šis grandinis vienija visus gelžkelio darbininkus.

Pastaruoju laiku pasirodė tendencija tvirti telegrafistų klubus visuose didesniuose miestuose, kur nariai nuo įvairių kelių gali sueiti bendrai diskutuoti ir veikti.

Ši tendencija labai svarbi tuomi, kad parodo nepasiganėdinimą dabartine forma jų organizacijos, kuri neatsako dabartinei užduočiai.

KITAS ŽINGSNIS PRIE VIENYBĖS.

Po sunkios ilgos kovos San Francisco darbininkų, statytojų prieš jų išnaudotojus ir sykiu prieš jų unijos biurokratus, tapo įsteigta šaka "Statymo ir Konstrukcijos" (iš Federacijos narių) ant industrinio pamato. Jų obalsis: "Suvienyta darbininkų klasė." Jų darbui kenkia tie patys viršininkai, kurie juos suskaldė ir privedė jų kovas prie pralaimėjimo. Jie (viršininkai) ir dabar nori suskaldyt darbininkų spėkas išnaudodami lokalus. Kur tik galima radikalai tam priešinasi ir stovi už vienybę. Tas parodo jų sąmoningumą, kad radikalai ir daugiau karingi darbininkai privalo laikytis čarterio, nors tai yra prieš viršininkų norą, kurie nori kuogreičiausia apsidirbti su opozicija, kad lengviau galėtų pasiimti mases darbininkų po savo įtekme ir vėl išduoti jų reikalus.

POLITINĖ VIENYBĖ.

Kitas pavyzdys vienybės tarpe darbininkų ir radikalių organizacijų yra politiniame veikime, kur visi progresyviai jungiasi ir reikalauja atmesti Sacco ir Vanzetti teismo nuosprendį. New Yorke atsiuvo bendra konferencija tuo reikalu. Amerikos Darbininkų Susivienijimas, Darbininkų Apsigyrimo Komitetas, Jungtinė Darbininkų Taryba, Italų Darbininkų Taryba, Italų Darbininkų Apsigyrimo Komitetas.

tetas, Bostono ir New Yorko, ir keletas kitų organizacijų buvo oficialiai atstovaujamos. Nutarta rengti demonstracijos apie 27 lapkričio.

Pasmerkimas mirtin tų dviejų darbininkų yra tiek žiaurus ir nešvarus, kad sukėlė visus darbininkus stoti prieš jį. Visos darbininkų unijos ir organizacijos privalo dalyvauti įvairiuose protesto susirinkimuose.

VIENYBĖ VOKIETIJOJ.

Vokietijoje metalo darbininkų unija išaugo iki 1,800,000 narių. Joje priklauso visi metalo darbininkai, pradedant auksinių daiktų išdirbėjais, baigiant laivų budavotojais ir plieno darbininkais. Taip pat Vokiečių gelžkelių darbininkai rengiasi susijungti su telefonu, telegrafu ir pašto darbininkais, kad sutvėrus Transportacijos ir Komunikacijos Uniją, kurioje priklausys 1,500,000 narių. Puikus pavyzdys!

NAUDINGAS PASIDALINIMAS.

Akron, Ohio, ten kur automobilių tekinų išdirbėjai dabar išdirba daugiau jų su mažesniu skaičium darbininkų, įvyko bedarbių susirinkimas. Miesto tarybos narys Kusch, kaipo bedarbių "draugas", įnešė rezoliuciją, kurioje prašo miesto išleisti daugiau pinigų įtaisymui.

Atrodė gerai. Bet vienas darbininkas padarė pataisymą, kad būtų apmokama tik už darbą, kontraktoriams, nepaliekant jokio pelno.

Šis pataisymas iššaukė aplodismentus darbininkuose, bet sykiu privedė prie persiskyrimo, prie naudingo persiskyrimo. Tatai buvo perdaug tiems bedarbių "draugams", kurie vedė šį susirinkimą, ir kuriems daugiau rūpi išlaikymas urėdo ofiso, negu kova už bedarbių reikalus bei parodymas tikro kapitalistų pobūdžio ir kad tokia rezoliucija perdaug tvirta.

Tokiais pasielgimais, kaip šis pataisymas, tik ir galima parodyti darbininkams reformistų tikrąjį veidą, o darbininkams tatau naudinga. Tokiose konferencijose galima reikalauti darbo ir pašalpos bedarbiams.

STOCKYARDUOSE VIENYBĖ.

Eina judėjimas suvienyti I. W. W., O. B. U. ir Amalgamated Food Workeds unijas, kurios veikia Chicagos stockyarduose. Tai rodo, kad darbininkų judėjimas vis eina į sąmoningesnes vėžes.

CHICAGO STATYTOJAI.

Narių komitetai, kurie dirbo taip gerai San Francisco, sąlygų verčiami, atsiranda ir Chicagoy, ypatingai tarpe dailydžių (karpenterių). Jau statytojų taryba kėsinaisi braukti lokalus, kuriuose tokie komitetai gyvuoja. Išbraukimui priešinamasi ir vis daugiau ir daugiau tverinama narių komitetų, tuom reikalaujama vienybės, kuriai priešingi unijos biurokratai.

INDUSTRINĖ VIENYBĖ.

Šaukiama tarptautinė konvencija visų neprigulmingų darbininkų unijų. Konvencija įvyks pirma subatą, nedėlią ir panedėly sausio mėnesyje. Daugiau informacijų galima gauti United Labor Concil, 83 East 4th St., New York City.

Nepriigulmingos unijos, kurios nepriklauso Amerikos Darbo Federacijai delei išbraukimo jų arba pačios pasitraukę iš jos, daro žingsnį, kad apėjus nepatogumą ir silpnumą izoliuotos (apvienytos) unijos. Didesnės neprigulmingos unijos privalo sudaryti pamatą naujai organizuojamai federacijai, kuri bus tikra spėka žengianti linkui didesnės vienybės darbininkų klasės. Kuomet unijų dalys yra išbraukiamos, negalima argumentuoti apie teoretiskus dės-

Turime sujungti tas išbrauktas, išskladytas spėkas į vieną kūną, todelei ir šaukiama ši konferencija. Kuriuose miestuose yra daug lokalių išbrauktų, jie ten ant vietos turi susijungti, nelaukti nacionalės vienybės, o kuomet ta vienybė įvyks, jie bus jau susivieniję ir galės prisidėti.

Maisto, drabužių, automobilių, čėverykų ir kiti darbininkai, su didesnėmis bei mažesnėmis unijom, privalo pasinaudoti šia proga ir pažengti žingsnį pirmyn darbininkų judėjime

Šie žingsniai prie vienybės nėra dėl išbandymo. Jie yra natūraliai žingsniai, kuriuos darbininkai žengia visose kitose kapitalistinėse šalyse.

DARBININKAI, VIENYKITĖS.

Audimo ir odos industrijose daromi žingsniai sutverti industrinę uniją, natūraliu procesu sujungiant egzistuojančias unijas. Darbininkai, vienykitės. Jus turite eiti pirmyn į didesnę kovą, nes stovėdami ant vietos turėtute žuti.

Šie žingsniai prie vienybės nėra dėl išbandymo. Jie yra natūraliai žingsniai, kuriuos darbininkai žengia visose kitose kapitalistinėse šalyse.

DEMOKRATIJA

Kapitalistų politinė demokratija nėra jokia demokratija. Tai yra mažumos, kapitalistų, diktatura ant didelės didžiosios, ant darbininkų.

Šiandien Rusija yra priėjusi arčiausia prie demokratijos, nes Proletariato Diktaturoj didžiama žmonių, darbininkai, valdo ir tvarko visą šalį ir jos reikalus. Jie susiorganizavę į valdančiąją klasę; turėdami savo rankose valstybę, jie paleido ją darban, kad panaikintų visokią išnaudojimą, kad visiškai sunaikintų kapitalistinę tvarką.

Kada Rusijos darbininkai panaikins išnaudojimą sykiu ir klases, demokratija — proletariato diktatura, neturės jau funkcijų atlikti ir tuomet jinais išnyks; nauja visuomenė, be išnaudojimo, be klasių, tuomet bus įvykintas faktas.

Sekantis žingsnis socialėj revoliucijoje yra biednųjų demokratija, didžiosios — darbininkų viešpatavimas, Proletariato Diktatura. Darbininkų klasė yra vienatinė klasė, kuri galės įvykinti komunistinę visuomenę. Tatai gali įvykti tik per darbininkų pasikėlimą į organizuotą viešpataujamają-valdančiąją klasę, kurios tikslas yra panaikinti klasinę visuomenę.

Kada socialė lozunga bus: "kiekvienas, kiek pajiegia, kiekvienam, pagal reikalus", tada nebus reikalinga valstybė, kuri tarnautų vienos klasės slopinimui kitos.

Valdžios "autoritetas ant žmonių bus pakeistas tvarkymui daiktų ir tvarkymui gaminimo proceso."

Tiktai tuomet mes džiaugsimės tikruoju Komunizmu.

ŽODIS Į LIETUVES MOTERIS ARGENTINOJ.

Draugės, rodos, jūsų pasauly kaip ir nebutų arba butumėt taip jau įkalintos tarp tų keturių sienų, kad nei saulės, nei žmonijos ir jos judėjimo nematytumėt.

Žiurėkite, draugės, Argentinietės kaip kitos jūsų draugės ne nuilsdamos darbuojasi dėl pasiliosavimo iš po kapitalistų vergijos. Visuose pasaulio užkampiuose jau daugybė moterų yra susiorganizavusių, skleidžia didžiausius protestus prieš dabartinę supuvusią tvarką, reikalaujamos pilno pasiliosavimo ir rengiasi prie socialės perversemės sykiu su draugais vyrais. Bet kaip tyčia Argentinietės tyli, rodos, kad joms geriausiai skurde gyventi.

Argentinoj moterims prisieina nukentėjusius ir palikti tas atskeltas dalis nuošaliai.

tėti nuo kapitalistinės tvarkos, taip ir nuo egoistų vyrų, kurie labai varžo moterims paskutinę laisvę.

Draugės, laikas ir jums pabusti iš to letarginio miego. Pabuskite ir pažiūrėkite kas dedas apie jus, pradėkite skaityti darbininkų laikraščius ir tuomet jūs pamatysite reikalingumą darbininkų organizacijos. Kelkite tą klausimą, diskutuokite jį ir jūs berišdamos jį pamatysite, kad vienatinė išeitis iš šios netikusios tvarkos tai per mūsų pačių organizavimąsi ir švietimąsi.

Vasaros sezonui atėjus bendrai susiėjusios išeikite į sodus ir jurių pakraščius, vadinkite ir savo draugus vyrus iš karčiamų, lai ir jie bendrai su jumis dalyvauja jūsų parengimuose. Taip išeidamos galite bendrai diskutuoti visą darbininkų klasės darbuotę ir prie jos prisidėti.

Lai gyvuoja apšvieta tarp Lietuvių moterų Argentinoj.

G. I.

AŠ NORĖČIAU.

Aš norėčiau, kad jūs,
Ilgai tamsybėj miegoje,
Pabustumėt iš miego sapnų
Ir stotumėt eilėn tų draugų,
Ką prieš skriaudas drąsiai kovoja.

Aš norėčiau, kad jūs,
Paliktumėt miglas tamsybės,
Kad eitumėt prie saulės šviesos,
Kad neKentėtut vargų kančios,
Keliu kad eitumėt teisybės.

Aš norėčiau, kad jūs,
Per ilguosius amžius vergavę,
Pažintumėt diegus mūs vargų
Ir veidmainystes mūs kunigų,
Ir kad liautumėt jiems tarnavę.

Lakštingalos Vaikas.

JEI AŠ BŪČIAU...

Jei aš būčiau šiame sviete
Galingas ir tvirtas,
Kaip tas tikinčių žmonių
Jehovas išgirtas,

Tai aš visus turčius-ponus
Ir karunuotus valdonus
Versčiau mesti veidmainybę,
O pripažinti teisybę!

Aš nubausčiau valdininkus
Už kietą jų širdį,
Kurie žmonių prispaustųjų
Dejonių negirdi.

Už nuklotus laukuos' kūnus,
Už žvususius tėvų sūnus,
Už vargšų kraują pralietą —
Bausčiau ponus viso svieto!

Aš nubausčiau tuos turtuolius,
Ką turtuose paskendę,
Kurie auksu išdabintuos
Palociuos sulindę;

Kad vargdienių nekankintų,
Kad badu mus nemarintų,
Už teiktą mums vargą kietą —
Visus išvyčiau iš svieto!

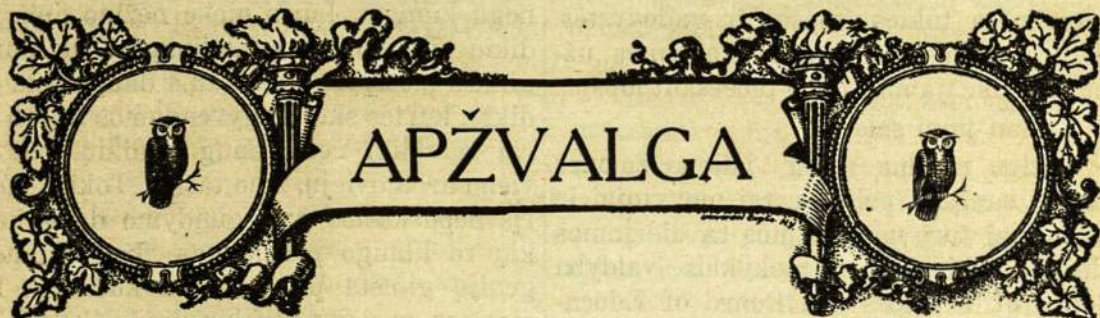
Taip-pat bausčiau kunigėlius
Už jų veidmainystę,
Nes jie vietoj švento mokslo
Skelbia vien kvailystę;

Jie su Jezaus Kristaus kūnu
Baugina žmones perkūnu,
Stengias turtus sau sukrauti
Ir ant vargšų viešpatauti.

O vargdienius aš prikėčiau
Iš letargo miego
Ir suteikčiau aš del jų
Kotvirčiausią jiega,

Kad vargus jie panaikintų,
Dykaduonių nemaitintų,
Kad jie eitų į vienybę,
Steigtų meilę ir brolybę!

Lakštingalos Vaikas.

TIKROJI VALDŽIA.

Kuomet didžiųjų New Yorko korporacijų akcionieriai (stockholders), rinko savo direktorius, kapitalistų organas New York "Times" rašė, jog tai "renkama tikroji valdžia", nuo kurios priklauso piliečių gerovė. Reikia pasakyti, jog tai grina tiesa — tiesa kokią "Times" labai retai pasako, ir tai pasako tik neapsižiurėdamas, jog išduoda buržuazinę demokratiją. Tikroji valdžia yra ne ta, kurią piliečiai renka, bet didžiųjų korporacijų savininkai ir jų bernai. Piliečių išrinkta valdžia visuomet mažiau turi galios, negu ta korporacijų valdžia; ji yra valdoma galingos nematomos stambių kapitalistų rankos. Ta galinga ranka visuomet yra už valdžios pečių ir ji nusako kas galima daryti ir ko negalima. O piliečių išrinkta valdžia tik pildo tuos paliepimus, nors paviršutiniai žiurint rodosi, kad ji pati viską savanoriai veikia.

REAKCIONIERIAI VISUR KIŠA NOSĮ.

Galinga reakcionierių ranka, pasigrobusi šalies turtus, veikia visur. Ji gniaužia viską, kas yra pažangesnio, kas yra laisvesnio. Iš mokyklų metama kiekvienas progresyviškesnis profesorius, kad ir neradikalas, jei tik jis taria žodį kitą už vergiamuosius.

Kelis mėnesius atgal Arkansas'e buvo nuteista juodveidžių už žmogžudystę. Virginijos Militario Instituto profesorius Cur-

lin parašė apeliaciją valstijos gubernatoriui išreikšdamas nepasitikėjimą teismo nuosprendžio teisingumu. Jis prašė, kad pats gubernatorius paimtų tą dalyką ir peržiūrėtų. Sužinojus apie tai to Instituto valdyba priėmė rezoliuciją, kad Curlin atleistas nuo vietos. Vadinasi, prof. Curlin nustojo darbo už tai, kad drįso paabejoti apie teismo nuosprendžio teisingumą.

MOTERIS APIE REAKCIONIERIUS.

Jau visiems žinoma reakcionieriaus Lusko įstatymas varžantis mokyklas New Yorko valstijoje. Bet tai dar neviskas. Juodosios spėkos dar ir tuo nepasiganėdina. Tula New Yorko mokyklų tyrinėjimo komisija "patyrus", kad daugelis istorijų, kurias mokinama mokyklose yra "negeros", nes jose "nepakankamai garbinama didvyriai".

Toks reakcionierių kesinimasis ant visoko pažangesnio jau darosi nepakenčiamu. Daugelis ir konservatyvų amerikiečių pradeda nepakęsti to. Štai, Bryn Mowr moterų kolegijos prezidentė, P-lė, M. Carey Thomas, ve ką sako apie reakcionierių lindimą į mokyklas:

"Lusko įstatymas perleistas New York valstyjoj yra biaurus pavyzdys to, kas gali atsitikti bile dieną ir bile valstijoje.

"Mums reikia progresyvės liberališkiausios protaujančios vadovybės, kad išgelbėti pasaulį nuo revoliucijos. Tatai tegali atsirasti tik jaunoj gentkartėj, dabar esamose mokyklose ir kolegijose. Mūsų

kartoj nėra tokios šviesos ir vadovystės. Šimtprocentinis mūsų amerikizmas užsmaugs laisvąją mintį dar tebeesant lopšy.”

Toliau jinai sako:

“Jeigu norima mūsų jaunos žmones mokinti suprasti politiką, tai mokytojai ir profesoriai turi mokyti juos tą didžiumos opinią, kokios nori mokyklos valdyba (Board of Trustees and Board of Education) ir ta bendrovė, kur tatai mokinama. Kitaip negalima, nes mokyklos viršininkai tuojau pastotų kelią.”

Žinoma, ta galinga ranka veikia ne tik mokyklose, bet ir kitur. Laisvės žodis laipsniškai smaigiamas visur sykiu su naikinimu darbininkų teisių.

Darbininkai, skubinkime organizuotis ir šviestis...

RUPINASI NE SAVO REIKALU.

Pastaruoju laiku New Yorke atlaikyta keliatas didelių susirinkimų, kuriuose buvo kalbama apie gimdymo kontrolę. Žinoma, nebuvo aiškinama kaip moterys gali aprubežiuoti gimdymą, nes tatai draudžia šalies įstatymai. Buvo kalbama tik apie reikalingumą tokio aprubežiavimo. Vienok ir tas labai nepatiko Arciviskupui Hayes. Jisai labai susirupino tuomi. Jis net išleido ilgą atsišaukimą, kuriame protestuoja prieš leidimą viešai kalbėti apie tai. Atsišaukime tarp kitko sakoma:

“Kaipo pilietis ir bažnyčios žmogus, giliai susirupinęs mūsų miesto gerove, aš jaučiu, jog visuomenės pareiga protestuoti prieš leidimą prakalbų skleidimui propagandos apie gimdymo kontrolę. Tatai darau ne sektatiniu žvilgsniu, bet daug platesnės visuomenės gerovės žvilgsniu.”

Moterys, kurios gimdo kudikius, kurios turi panešti visas kudikių gimdymo ir auklėjimo sunkenybes geriau žino apie tai,

negu kunigai, kurie nieko nežino apie kudikių gimdymą ir auklėjimą. Ypač darbininkės moterys, kurios turi daugiausia kudikių, kurios skurde gyvendamos negali gerai išauklėti netik daug kudikių, bet nei vieno arba dviejų, žino tatai. Tokias moteris nepaskatins prie gimdymo daug kudikių to kunigo pasakymas “kad didžiuma genijų gimsta po penktam kudikiui, kad motinos su daug kudikių ilgiau gyvena” ir tt. Jos labai gerai žino, kaip sveika jai ir jos šeimynai, kada nėra kuomi maitintis ir sveikai auklėti. Delto darbininkės moterys gali pasakyti tam kunigui, kad jis nesirupintų ne savo reikalais. Jo užsiėmimas yra malda ir apie tai jis gali daug kalbėti. Gimdymo aprubežiavimas ar neaprubežiavimas, tai pačių moterų reikalas.

Jei darbininkės moterys neprotestuoja prieš tokią propagandą, tai kunigams juo mažiau reikia rupintis tuomi.

APIE KONTESTĄ.

Šiame numery telpa trys rašiniai laimėjusieji dovanas. Dovanas laimėjo sekamai: pirmą, “M.B.” kompletą, J. Sarapienė, antrą, “M. B.” kompletą, M. Kurkutskaitė, trečią, “M. B.” kompletą, Z. Penkauskienė, ketvirtą, “Moteris ir Socializmas”, K. Kuržinskienė ir penktą, “Rusijos Revoliucijos Istorija”, M. Krasnickienė.

Apie rašinių gerumą sprendė redakcinė komisija, kuriai nebuvo žinomi rašėjų vardai iki po nuosprendžio, todėl sprendimas visai bešališkas.

Delei vietos stokos kitus rašinius, šiame klausime, turėjome atidėti sekančiam numeriui.

Tikimės, kad draugės nesustos bendradarbiauti “M. B.” ir ateity.

P. S. Laimėjusios kompletus praneškite Redakcijai, kurių metų norite, tai prišiusime.

KODEL AŠ PRIKLAUSAU LIET. MOTE- RŲ PROGRESYVIAM SUSIVIENIJIMUI

Budama katalike skaičiau tik maldaknygę ir lankiau bažnyčią. Tik kartais ir pamislidavau kad kur gavus knygutę pasiskaitymui.

Atvykus į šią šalį, pirmas mano užsiėmimas buvo tarnaitės darbas. Sunkus darbas ir ilgos valandos. Nemokant anglų kalbos, buvo sunku ir nuobodu.

Tarnaujant prie turtingų ponų kapitalistų, teko patirti jūjų lėbavimus ir neteisybes. Mat, būnant Lietuvoj prie tėvelių to visko neteko patirti, nors girdėdavau apie ponų šunybes, bet man tai nerupėjo.

Pailsusi nuo darbo ilgų valandų eidavau į bažnyčią susiraminti; klausydavau kunigėlio pamokslų ir tēmydavau, ar neprisimins ką nors apie darbininkų sunkų gyvenimą ir jūjų išnaudotojus, kurie nē į bažnyčią eina, nē dievą garbina ir nieko nederba. Bet kunigai niekuomet neprisimindavo apie juos. Tik gązdino pekla ir velniais tuos varguolius žmonelius už tai, kad nēra užtenkamai paklusnumo savo išnaudotojams.

Pargrįžusi iš bažnyčios mąstydavau, kodel nieko neprisimena apie tuos turčius ir jūjų lėbavimus. Nejaugi jie neturi dusios? Tas mane privertė daugiau mąstyti.

Vieną nedėlios dieną jau nutariau neiti į bažnyčią, bet eiti pas kaimynus. Taip ir padariau, nuėjau pas kaimyną, kur visokių laikraščių pareidavo. Bažnyčioje pamaldos tuom laiku, o jie skaito laikraščius. Tas mane labai užinteresavo. Išsirinkau "Vienybę Lietuvinkų", mat vardas man patiko, ir perskaičiau. Bet tas laikrastis mane neužinteresavo. Nuobodus, nepatraukiantis ir apie darbininkų vargus ir nedateklus visai nebuvo aiškinama. Man pasirodė, kad ir minėtas laikrastis tiek rupinasi darbininkų likimu ir vargais, kaip ir bažnyčia.

Nepoilgam vėl nuėjau pas tą kaimyną, kur buvau laikrašti gavusi. Randu "Laisvės" agentą. Jisai sako: "Mergaite, užsirašyk "Laisvę". — Atsakiau, kad negaliu, nes nežinau kas toji "Laisvė" yra. Parodžiau "Vienybę Liet." ir sakau: "Tokio laikraščio, kaip šitas nenoriu. Jeigu visi tokie laikraiščiai, tai neskaitysiu." Agentas užtikrino, kad "Laisvė" man patiks, tai ir užsirašiau. Skaitydama "Laisvę" pradėjau suprasti, iš kur kyla vargai ir nedateklus; kaip butų galima tą viską prašalinti. Vėliau supratau, kad vien tik skaitymu laikraščių negalima pagerinti darbininkų padėjimą, reikalinga prisidėti prie darbininkų organizacijos. Tuo sykiu buvo tik L. S. S. lietuvių darb. org. Vieną nedėdienį nuėjau į L. S. S. kuopos susirinkimą, bet neturėjau užtenkamai drąsos prisirašyti. Tuom tarpu buvo daug "moksliniu" inteligentų ir aš budama bemokslė jaučiausi menkutė prieš juos.

Bet, štai, vieną vakarą pasirodė V. Kapsukas, kuris simpatišškai šnekučiavosi su paprastais darbininkais. Prisiartinusi prie to burelio žingeidavau apie ką jie ten diskutuoja. Kapsukas prisiminė, kodel prie L. S. S. kp. nepriklauso moterų, jog čionai yra jų daug. Vienas iš to burelio atsako, jos jaučiasi per silpnos sykiu su vyrais dalyvauti veikime, nes jos dar tebėra atsilikusios. Mane tas užgavo ir išdrąsinusi pratariau į Kapsuką: "Drauge, pakalbėkite daugiau apie moteris". Jisai sako: "Matote, moterų randasi, kurios gali sykiu dalyvauti. Aš manau, kad čionai reikalinga sutverti L. M. P. S. kuopelę, nes ši organizacija kaip tik ir atsako moterų reikalams". Kapsukas paragino pasirupinti draugus apie tai.

Štai, susitverė L. M. P. S. 13 kp., prie kurios ir aš prisidėjau tą patį vakarą, kaip susitvėrė. Noras išsipildė; prisidėjau prie darbininkiškos organizacijos.

Nors iš syk mūsų buvo mažas burelis, bet metai po metų augo mūsų skaičius didyn. Susirinkimai, diskusijos, prakalbos, perstatymai, tai viskas ryšte ryšo vis daugiau ir plačiau su plačiu darbininkų judėjimu ir stūmė prie platesnio pažinimo savo klasės reikalų.

Šios aplinkybės, manau, verčia kiekvieną moterį darbininkę priklausyti prie L. M. P. S.

Priklausydama prie L. M. P. Susivienijimo, dalyvaudama joje veikime, lavinausi pati save. Tuom pačiu sykiu prisidedu prie to didelio ir naudinga darbo, budinti ir kitas savo sesutes prie apšvietos ir darbininkų klasės reikalų pažinimo.

Todel aš priklausau prie L. M. P. Susivienijimo.

J. Sarapienė.

So. Boston, Mass.

KODEL AŠ PRIKLAUSAU LIETUVIŲ MOTERŲ PROGRESYVIAM SUSIVIENIJIMUI.

Kadangi "M. B." Redakcija nutarė padaryti kontestą ir kviečia kiekvieną LMPS narę parašyti, kodel jinau priguli prie L. M. P. S., kokios aplinkybės ją privertė ir kokią naudą iš to jinau turi, tai ir aš bandysiu, pabriežti nors trumpai, kas mane privertė, prisirašyti prie LMPS ir kas verčia būti šioj Lietuvių Moterų Darbininkų Organizacijoj.

Budama dar kudikystės dienose, nieko nežinodama apie darbininkų organizacijas, nei jų judėjimą, vis girdėdavau mano tėvus kalbant su savo draugais apie Rusijos revoliuciją 1905 m. Ir vieną kartą išgirdau labai mane stebinantį dalyką, Tėvas sako: "Man būnant Rusijoje 1905 m., pats mačiau savo akimis, kaip caro žandarai pasitikę ant gatvės du jaunu vaikus pervėrė jiems krutines su durtuvais sakydami: 'Na tebe svaboda'". Mane šiurpuliai pakratė ir aš paklausiau, už ką juos nužudė.

Man atsakė, už tai, kad jie norėjo darbininkams gero padaryti.

Vėliau paaugus man iki 15—16 metų atsirado mūsų miestely L. S. S. kuopa į kurią susirašė visi pažangesni žmonės. Jie sakės kovos už darbininkų buvio pagerinimą ir galutiną jų išsiliuosavimą. Man būnant darbininko tėvo duktere, kitokio išėjimo nebuvo, kaip-tik prisirašyti prie L. S. S.; ką ir padariau. Prigulėdama prie L. S. S. ir dalyvaudama ant susirinkimų bei prakalbų, įgavau daugiau supratimo apie darbininkų reikalus. Tada pamačiau didelę neteisybę; pamačiau, kad darbininkų klasė yra slegiama ir išnaudojama ant kiekvieno žingsnio; pamačiau, kad vieni dirba ir dirba ir nieko neturi; jų vaikučiai išalkę, apiplyšę, išblīškę nuo vargo. O kiti niekad nieko nedirba ir visko pilni-gyvena pertekliuj.

Vėliau susitevėrė LMPS. kuopelė, tuojaus, pati pirmutinė, prisirašiau prie jos ir kitas kviečiau prisirašyti. Nors daug reikėjo nukentėti nuo tamsių moterėlių visokių "gražių" žodelių, vienok pamačius visą tą neteisybę ir darbininkų priespaudą, visokias kalbas laikiau perniek, nepaisiau jų. Štai kas mane privertė prigulėti prie L. M. P. S. Todel aš dabar priklausau. Šiandie priklausau todel, kad dar daugiau matau neteisybės ir išnaudojimo. Matydama visa tai ir žinodama, kad kapitalo godyšiai skriaudžia rankpelnius; matydama, kad L. M. P. S. kaipo darbininkų moterų organizacija kovoja prieš darbo žmonių pavergėjus, aš ir matau reikalą priklausyti prie jos, ir kiek galint dirbti del pasiliuosavimo darbininkų klasės iš po kapitalistinio jungo.

Man prisimena Lietuvos motinų kudiškių auklėjimas. Mažyčiam kudiškiui suvysto, suraišioja rankas ir kojas. Veltui verčia mažytis, motina neišriša. Vėliau paauga ir numeta kudikystės vystiklus. Kaip linksmas kudikis pasijunta; kaip liuosas

jaučiasi. Jam rodosi, kad ant naujo svieto gyvena. Aš ir priguliu prie L. M. P. S. todėl, kad šiandien suaugę kudiriai greičiau sutrauktų kapitalizmo vystyklus-retežius ir jaustusi laisvi, linksmi taip, kaip tas kudukis numetęs vystyklus. Turiu didelę naudą iš prigulėjimo prie L. M. P. S.. Tiesa, materialės naudos nėra, bet moralę naudą didelę neša L. M. P. S., nes turiu progą lavintis susirinkimuose, pasikalbėjimuose bei skaityme "M. B." ir gerų darbininkiškų knygų, kurias išleidžia ta organizacija. Jeigu neprigulėčiau prie L. M. P. S., tai tas viskas man būtų svetima.

Mano troškimas yra, kad kiekviena moteris prigulėtų prie L. M. P. S. ir veiktų kartu su mumis dėl darbininkų išsiliosavimo iš po kapitalistinės diktatūros, o įsteigimo darbininkų diktatūros. Mano troškimas susivienyti ne vien tik į L. M. P. S. čia Amerikoje, bet suvienyti viso pasaulio moteris ir vyrus į vieną pasaulinę organizaciją, į vieną broliją ir iškelti vieną darbininkišką vėliavą ant viso žemės kamolio. O tada išnyktų visi darbininkų skriaudėjai ir visokie parazitai. Šiandien ta pasaulinė organizacija yra Trečiasai Internacionalas.

M. Karkutckaitė

Lowell, Mass.

KODEL AŠ PRIKLAUSAU LIET. MOTERŲ PROGRESYVIAM SUSIVIENIJIMUI.

Pažvelgus į praeitį; kol industrija nebuvo išsivysčius ant taip augšto laipsnio, kaip kad šiandien, moteris turėdavo atlikti visą naminę darbą, kuris šiandien yra gaminamas industrijoje. Pažvelgus į linų sėjimą, pasėt, išmint, išvalyt, suverpt išaust, sukirpt drabužius, pasiūt juos, aprengt šeimyną, visa tai ji atliko savo namuose. Jos gyvenimo draugas, taipgi atlikdavo tą darbą, kurį šiandien industrija turi įtraukusi į pramonės verpetą. Tai-

gi, dėl virš minėtos priežasties-industrijos išsivystymo — lygiai moteris ir vyrai tapo įtraukti industrijon, kuri yra pastatyta ant papėdės išnaudojimo-kapitalo ir yra kontroliuojama mažumos kapitalistų, kurie valdo didžiumą, — darbininkus. Darbininkų klasė, kaip moteris taip ir vyrai, yra lygiai išnaudojami ir skriaudžiami vienu ir tų pačių skriaudėjų-kapitalistų.

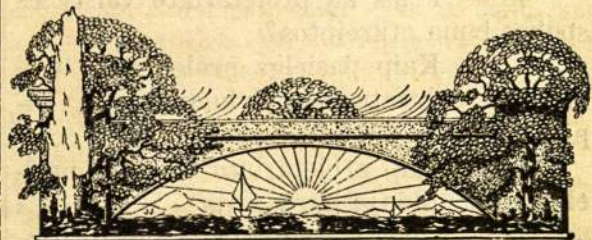
Peržiūrėjusi L. M. P. S. A. konstituciją ir supratusi, jog tik tokios organizacijos, kaip L. M. P. S. A., kurios tikslas yra nešti apšvietą darbininkų klasei, vienyti visus kas yra darbininkas ir aiškinti jam, jog jis ar ji yra skriaudžiamas šio surėdymo. Mat tau už reikalą kiekvienai lietuvei moteriai prigulėti prie L. M. P. S. A. organizacijos. Tiesa, yra Amerikoje ir daugiau moterų organizacijų, bet jos nėra atsakančios, kad paliuosuoti darbininkus iš po kapitalistinio surėdymo ir neveda prie galutinio proletariato pasiliosavimo. Naudą gi turiu tokią: gaunu "Moterų Balsą", kuris yra vienintelis kelrodis darbininkams moterims į geresnę ateitį. Mokėdama tuos dvidešimtis centų į mėnesį nesijaučiu nuskriausta, bet atbulai: jaučiuosi daug linksmesnė, kad mes, moteris, palaikome tokią svarbią organizaciją, kurioje turiu progą ir aš sykiu su kitom darbininkėm pasidalinti savi mintimis ir dirbti linkui geresnės ateities

Kastancija Kuržinskienė.

Mahanoy City, Pa.

PASTABA:—

Delei teknikinių reikalavimų, trečią iš eilės rašinį palikome sekanciam numeriui.
Red.

LAVINIMOSI SKYRIUS

LAVINIMOSI SKYRIUS.

(Tąsa iš 11 numerio)

35 — Kaip bus galima prieiti prie komunistinės tvarkos?

36 — Ką reiškia proletariato diktatura?

37 — Iš ko tiktai tegali išaugti darbininkų valdžia?

38 — Ką padaro darbo klasės revoliucija?

39 — Kam reikalinga darbininkų valdžia?

40 — Kodel darbininkų susitaikimuose su kapitalistais, pirmieji nieko negali laimėti?

41 — Prieš ką buvo prievarta Rusijos kovo mėnesio revoliucija ir prieš ką spalio mėnesio revoliucija?

42 — Kokią pamoką suteikia Rusų revoliucijos prityrimai?

43 — Kodel buržuazija daugiausiai įtempia savo jėgas, kuomet proletariatas smarkiau ją puola?

44 — Kokias priemones pasaulinė buržuazija vartoja prieš pergalingus kurios nors šalies darbininkus?

45 — Kokia organizacija yra reikalinga laimėjusių darbininkų kovai prieš išlaukinius ir vidujinius priešus?

46 — Prieš ką proletariato valstybės spėkos buna atkreiptos?

47 — Kaip pasielgs proletariato valdžia su pripratusiais dykaduoniauti kapitalistais?

48 — Kaip proletariato valstybė pasielgs su smulkiaja buržuazija?

49 — Kodel komunistinė tvarkoj pro-

letariato diktatūra nebe bus reikalinga?

50 — Kokie elementai yra priešingi darbininkų diktaturai? Kuomi jie remia savo tvirtinimą?

51 — Ką pergalingi darbininkai daro su savo priešininkų laisve?

52 — Kokiomis laisvėmis naudojasi darbininkai proletarinėj valstybėj?

53 — Kodel pirm spalio revoliucijos bolševikai stoji už steigiamąjį seimą? O kodel vėliau jį išvaikė?

54 — Kodel pirm spalio revoliucijos bolševikai reikalavo demokratinių laisvių, o vėliau jas panaikino?

Draugės, tikiuos, kad didžiama kuopų steigiasi savitarpinius lavinimosi susirinkimus. Kitaip ir neturi būti. Lai kiekviena L.M.P.S. kuopa buna mokykla savo narėms, kurioj jos galės gilinti savo klasinę sąmonę ir budinti tą sąmonę tose narėse, kurios dar nėra klasiniai susipratę.

Steigiant lavinimosi susirinkimus jeigu jums truksta kokių informacijų arba matote bent kokius trukumus mūsų skyriuj, rašykite mums apie tai; mes bandysime suteikti visas galimas informacijas ir užpildyti trukumus.

Jeigu susiduriate su klausimu, kurio negalite pilnai išrišti, rašykite redakcijai, mes su mielu noru jum atsakysime.

Norėčiau patarti draugėms, kad jūs savo lavinimosi susirinkimuose turėtumėt vardošaukį. Ateina susirinkimui paskirta valanda, pirmininkė iššaukia visų vardus ir pažymi kurių nėra, vėliau pažymi kurios pasivėlino ir sekančiame susirinkime jį raportuoja apie tai. Tas tankiai paakstina nares visuomet lankyti ir ateiti į laiką.

KORESPONDENCIJOS

HARTFORD, CONN.

Spalių 16 d. L.M.P.S. 18 kp. surengė prakalbą, kalbėjo d. K. Petrikienė iš Brooklyn, N. Y. Pirmoj temoj kalbėjo apie Rusijos padėtį revoliucijos metu. Pertraukoj aukų Rusijos badaujantiems surinkta \$36.13. Antroj temoj kalbėjo apie moteris kapitalistinėj gadynėj. Kalbėtoja, pati budama darbininkė ir žinodama vargą savo sesučių, pasakė daug ko pamokinančio. Geistina, kad d. K. P. darbuotus ir ateity. Tokios prakalbos budina mūsų sesutes iš miego, prie susipratimo ir gynimo savo reikalų.

Spalių 12 d. vietinis laikraštis, "The Hartford Current", paskelbė sekančią sensaciją: Fabrikų sąjungos padaro patvarumą, kad paliuosuoti nuo darbo visas vedusias moteris. Tuomi jie mano sumažinti bedarbių skaičių, kurių šiame mieste yra apie 3000. Tegul nesidžiaugia tuomi darbininkai, nes darbdaviai nepakeis moterų vyrų, jeigu tame nematys progą dar daugiau numušti algas ir išnaudoti darbininkus.

Spalių 22 d. L.M.P.S. 18 kp. vaidino dramą "Nesusipratėliai". Apie patį veikalą noriu priminti, kad silpnutis, kuomet įsigilini į vaidinamąjį tikslą. Mažam vakarėliui tinka kaipo budintojas tamsių darbininkų. Aktoriai atliko savo roles vidutiniai. Darbininkų Liuosybės choras po vadovyste d. J. Malinauskiutės sudainavo "Internacionalą", "Rusijos Himną" ir "Lai Gyvuoja Komunizmas". "Ateities Žiedas" mažų vaikučių choras sudainavo "Man Gaila". Drg. A. Giraičiutei tenka pagarbos žodis, kad ji tuos vaikučius puikiai išlavina. Drg. A. Salavaičiūtė sudainavo "Kur Bakuzė Samanota" ir "O Žeme". Pianu akompanavo J. Malinauskiutė.

Vėliaus tęsėsi šokiai.

Spalio 23 d. čia kalbėjo Lietuvos ubagas p. Yčas. Jo kalba buvo pašvęsta, kaip daugias pinigų gavus. Kuomet kalbėjo apie savo armiją, tai publikai buvo gardaus juoko, pasakojo kaip galingi 12 vyrų saugojo jo kasą (banką).

Onytė.

MONTELLO, MASS.

Abelnas Moterų Judėjimas.

Šį kartą neturiu ką pranešti skaitytojams iš mūsų moterų veikimo, apart L.M.P.S.A. 22 kp. suruoštų prakalbų draugei E. N. Jeskevičiutei, viskas tyku: Iš apie 60 narių 22 kp. yra apie tuzinas, kurios atlaiko susirinkimus ir šiaip šį tą veikia.

Abelnai imant ant prakalbų moterų irgi mažai lankosi, nežinia kodėl, o gal jos mano, kad jos išmoko viską; ypatingai į skleidimą literatūros ir lavinimosi visai mažai domės kreipiama.

Apart prakalbų, 11 d. spalio š. m. d. J. Jukelis skaitė čia referatą, temoj: "Klasių Kova Seniau ir Dabar", kurioj aiškiai ir nuodugnai buvo gvildenamas tasai klausimas. Daug buvo galima pasimokinti, bet iš apie 100 ypatų atsilankusių buvo apie tuzinas moterų.

Apart L.M.P.S.A. 22 kp. čia dar yra tvirta moterų pašelpinė draugystė "Birutė", kuri taipgi vadinasi progresyviška draugija, bet apart barnių už pašelpas, ir-gi neparodo jokio veikimo propagandos ir agitacijos platinime. Pini-gų savo izde turi pakankamai, tik reikia su-manumo.

Apie "Moterų Balse" pakeltą narių kontestą, čia negalima nė užsiminti, kad narės parašytų tame klausime ("Del ko priklausau prie Susivienijimo ir kokią iš jo turi naudą") gauri atsakymą įvairiausių priežasčių, nežino del ko priklauso, neturi laiko, tt. Čia jau aiškiai pasirodo neišsilavinimo pasekmės. Iš daugelio veidų matos nedrąsa, kad paėmus plunksną ir parašyti kaip supranti, nes čia yra gera proga visoms ištirti pati save. Yra ir tokių, kurios galėtų parašyti, bet tik nedrysta, tai yra blogas apsireiškimas.

Progresistė.

PATERSON, N. J.

Iš L. M. P. S. 38 Kuopos Veikimo.
L.M.P.S. 38 kp. spalio 11 d. turėjo suren-

gusi prakalbas. Kalbėtoja buvo drg. E. N. Jeskevičiūtė iš Brooklyn, N. Y. Kalbėjo dviem atvėjais. Pirma kalbėjo apie Rusiją, ir kvietė aukoti Rusijos badaujantiems žmonėms. Aukų surinkta 26 doleriai su centais. Antru atvėju kalbėjo apie darbininkų laikraščius ir jų organizacijas ir kvietė darbininkus ir darbininkes rašyti prie darbininkiškių organizacijų. Nurodinėjo, kad tik darbininkai ir darbininkės, susiorganizavę į darbininkiškas organizacijas, galės pagerinti savo buvį. Ypatingai kvietė moteris rašyti prie vietinės L.M.P.S. 38 kuopos. Nors drg. E. N. Jeskevičiūtė dar jauna kalbėtoja, bet savo užduotį atliko gerai. Po prakalbų buvo nemažai klausimų, į kuriuos kalbėtoja aiškiai atsakė.

Spalių 12 d. L.M.P.S. 38 kp. buvo suruošusi draugišką vakarėlį su programą, kuris susidėjo iš monologų, eilių ir dainų. Dainas atliko jaunos mergaitės Jeskevičiūtės. Viena dainavo, kita pritarė pianu, už ką gavo dovanas: jaunesnioji dėžutę saldainių, o vyresnioji gyvų gėlių buketą. Eiles sakė maži vaikučiai, kurie liko apdovanoti po dėžutę saldainių. Visi savo užduotis atliko neprasciausiai. Vakarelį galima skaityt pavykusiu.

Spalių 14 d. L.M.P.S. 38 kuopa surengė prakalbas. Kalbėjo J. Jukelis iš Brooklyn, N. Y. apie šiandieninę bedarbę ir rengimasi imperialistų į naują karą. Taipgi prisiminė apie Rusijos sunkią padėtį. Aukų Rusijos badaujantiems žmonėms surinkta 15 dolerių su centais. Publika liko pilnai užganėdinta. Aukos perduotos vietiniam skyriui "F. of S. Russia".

Minėtas skyrius susideda iš visų tautų progresyvių draugijų. Daugiausia darbuojasi kiek gali žydai, bet ir kitų tautų darbininkai ir darbininkės darbuojasi kiek gali. Ir lietuviai neatsilieka tame prakilniam darbe, renka aukas kur tik gauna progą. L.M.P.S. 38 kp. irgi išrinko delegates dalyvauti minėto skyriaus konferencijose ir renka aukas einant per stubas. Kaip girdėt, jau turi surinkus apie 50 dolerių, ir ant toliaus varo darbą pirmyn. Tikiu, kad progresistės neužsileis kitoms draugijoms aukų rinkime, jos mano visas pralenkti.

Praeitam susirinkime nutarta surengti balių ir visą pelną paskyrti Rusijos badaujantiems. Patersono progresistės energingai imasi už darbo. Nutarta įsteigti mokyklėlę rašybos ir skaitliavimo, kuri mums butinai yra reikalinga.

Darbuokimės sesutės, o iš mūsų darbo vaisių bus. Prie darbo visos!

L.M.P.S. 38 Kp. Korespondentė.

WESTVILLE, ILL.

Netikėkite Melagystėms.

Nespėjo susiorganizuoti L.M.P.S. kp., kaip biznierkos pradėjo savo melų kompaniją prieš šią organizaciją. Atkalbinėja moteris, kad nesirašytų, o kurios jau priguli prie kuopos, kad atsisakytų, — nes tai esanti bolševikų organizacija. Kaip tokią, — tuoj užpuls policija, sumuš ir į kalėjimą sukiš jos nares. Tokią provokaciją varo netik ypatingai, netik "pradinės", bet ir senos "veikėjos" viešai "Apšvietos" pašel-pinėj draugijoje, kur priklauso vien moterys.

Tai yra bjauriausia melagystė tų moterėlių, kurios nori pakenkti šiai organizacijai! L.M.P. S. gyvuoja su valdžios išduotu čarteriu, jau kelinti metai ir nė vienos kuopos, nė narės valdžia neareštavo už priklausymą joje iki šiol.

Draugės, neklausykite tų kumučių, kurios melais nori mūsų vienybę suardyti! Jos pačios nieko naudingo nėra nuveikusios del darbininkų; apšvietos skleidime jos yra mūsų priešai. Nori, kad mes ir vėl užsidarytume kambaryj ir snaustume kaip ir lig šiol. Kurios patikėjote tiems bauginimams, meskit tą baimę į šalį, juk ne mažos — baubo nereikėtų bijoti, ypač dar ir todėl, kad mūsų organizacija vieša, legališka ir negali bausti už priklausymą jai.

Dar turiu pažymėti, kad draugės daugumoje nesupranta šios organizacijos svarbos ir tikslo. Patartina kreipties į vietinius draugus, kad mūsų susirinkimuose jie paaiškintų ir jie tai padaryti neatsisakys. Tai be baimės lankytime visos susirinkimus ir lavinkimės, nesididžiuodamos pakviesti daugiau patyrusius draugus, kad aiškintų mums įvairius dalykus.

Leliņa.

ELIZABETH, N. J.

L.M.P.S. 4 Kp. Veikimas.

Spalio 1 d., surengta balius. Žmonių prisirinko daug. Pelną progresistėms liko.

Spalio 4 d., surengta prakalbos. Kalbėjo draugė E. Vilkaitė ir d. V. Andriulis iš Brooklyn. Rodosi, kad tai buvo d. Vilkaitės pirmą prakalba. Pagirtina, kad mūsų moterys lavinasi ir drąsiai žengia pirmyn. Antras kalbėjo

d. Andriulis. Jo prakalba padarė gilų įspūdį klausytojams. Nors publikos buvo nedaug, bet visi labai atydžiai klausėsi.

Spalio 7 d., surengta tarptautinis vakaras, Rusijos badaujančių naudai. Atidarius programą, pirmiausia Ukrainų choras padainavo. Sekantis buvo smuiko solo; labai gražiai ir sujudinančiai pagriežė ant smuikos mažutė, bet gabi, mergaitė. Toliau sekė prakalbos. Pirmą kalbėjo d. E. Jeskevičiūtė, apie Rusijos padėtį ir ragino aukoti jos pagelbai, dabartinio krizio laiku. Mano nuomone ji viena geriausių kalbėtojų lietuvių moterų tarpe. Ji savo trumpais ir aiškiais sakiniais ir savo energingumu darė puikų įspūdį klausytojus. Patariu jai tankiau pasirodyti su savo prakalbomis. Antras kalbėjo d. Dalckis iš Paterson, N. J. Jis, lenkų kalboje, nušvietė Rusijos šiandieninę padėtį ir ragino šelpti Rusijos badaujančius. Po jo prakalbai buvo renkamos aukos.

Po prakalbų prasidėjo vaidinimas veikalo "Netikėtai Susilygino". Aktoriai savo užduotis atliko gerai ir publika išsinešė gerą įspūdį. Turinis paties veikalo yra įdomus ir užimantis.

Nors visi 4 kp. parengimai vyko gerai, bet nežinia, kodėl nebuvo platinama mūsų literatūra taip uoliai, kaip reikėtų. Atrodė, kad 4 kp. narės lyg ir pavargę. Draugės, nepailskime taip greitai, nemeskime savo veikimo į šalį, bet dar labiau imkimės už darbo. Dabar laikas ir progą, tai ir naudokimės. *Gladiatorė.*

EASTON, PA.

L.M.P.S. 14 kp. savo susirinkime nutarė paskirti iš izdo \$25 Rusijos badaujantiems. Nors kuopelė neskaitlinga narėms, vos 11 narių, bet ji neužmiršta to taip svarbaus darbo, gelbėti badą kenčiančius žmones. Sumanyta parinkti aukų nuo narių. Aukojo šios draugės: J. Klovienė ir P. Danielienė po \$5, M. Bigienė, S. Masiulevičienė, M. Meškauskienė ir O. Kulaitienė po \$2, A. Kikščiukienė ir B. Paregiūtė po \$1. Viso \$45.

Linkiu ir ant toliau šiai kuopelei sekmingai darbuotis. *M. B.*

CHICAGO, ILL.

Iš L.M.P.S. 9 Kp. Kampelio.

Šis kampelis tarytum būtų apmiręs ir rodos, kad jame nieko neveikiama. Del ko taip

yra? Delto, kad labai retai pasirodo laikraščiuose žinutės apie 9 kp. veikimą. Bet ištikrųjų, veikimas nėra apsisostęs, 9 kp, nė kiek neatsilieka nuo kitų L.M.P.S. kuopų savo veikimu.

Ką 9 kp. yra nuveikus praėity, čia neminėsiu, nes jau bus pasenę žinios. Bet ką ji turi pasibriežus veikti ateity, bandysiu nors trumpai pabrėžti.

9 kp. yra nutarusi surengti porą vakarų ateinančią žiemą. Vienas jų įvyko 2 d. spalio; buvo sulošta trijų veiksmų komedija "Vagis." To vakaro pelnas skiriamas sekamai: pusė lietuvių politiniams kaliniams ir pusė Agitacijos ir Lietuvos Darbininkų Gelbėjimo Fondui. Antaras vakaras įvyks netolimoj ateity.

Rugs. 17 d. atsibuvo 9 kp. mėnesinis susirinkimas, nors narių dalyvavo nedidelis skaičius, vienok susirinkimas buvo gyvas. Išrinkta trys delegatės į visų Chicagos draugijų konferenciją, kuri įvyks 9 d. spalio. Konferencijos tikslas, įsteigti komitetą, kuris rūpinsis gelbėjimu Rusijos badaujančių.

Nutarta surengti bendromis spėkomis su ALDLD. 19 kp., draugišką vakarėlį. Taipgi nutarta įsteigti savitarpinius lavinimosi vakarėlius, kuriuose bus lavinamasi darbininkų judėjimo klausimuose.

Kadangi 9 kp. dirba ant darbininkiškos dirvos ir skleidžia susipratimą tamsesnėse darbininkų miniose, tai nutarta išrinkti korespondentę, kuri aprašys kuopos veikimą. Korespondentė išrinkta d. O. Šimoliuniūtė.

Draugė O. Šimoliuniūtė išdavė raportą iš L.M.P.S. Trečio Suvažiavimo. Raportas priimtas vienbalsiai.

L.M.P.S. 9 Kp. Korespondentė.

NEW BRITAIN, CONN.

Spalio 16 d., L.M.P.S. VIII Rajonas parengė prakalbas. Kalbėtoja buvo draugė K. Petrikienė iš New Yorko. Kalbėtoja pirmiausia kalbėjo apie socialę reformą gyvenime. Nurodinėjo, kaip nelabai seniai imperialistai rišo klausimą, kurios šalies kapitalistai turi likt pasaulio viešpačiais, o tas klausimas buvo rišamas spėka, geriausios rušies sprogstančiomis medžiagomis pavidale karo. Po tam baisiam karui, apsireiškė bedarbė, šimtai tukstančių darbininkų atsidurė kebliausioje padėtyje. Neteko darbo kartu ir duonos. Priminė ir apie Lietuvos valdžios

biaurų elgimosi su darbininkais. Už prigulėjimą prie darbininkų organizacijų, darbininkai visokiais budais kankinami, kalėjiman kemsami, šaudomi ir kariami. Nežiurint žiauriausių žmoninimų, gyvenimas turės keistis, ir darbo žmonės turės but visų žemės turtų viešpačiai.

Prašė nepamiršti ir Rusijos bado paliestus žmones.

Pertraukoj rinkta aukos, surinkta \$11 su centais. Antroj temoj kalbėjo apie moteris. Kvietė rašytis prie L.M.P.S. ir kaipo lygios narės darbininkų klasės turi ir spiestis į darbininkiškas organizacijas. Užbaigus prakalbą, klausimų niekas nedavė.

Publikos neperdaug buvo, bet visi atydziai klausėsi ir prakalba visiems, matyt, patiko.

Neperseniai vienas korespondentas parašė į "M. B." apie nekurių moterų blogas ydas, o kiek kelta triukšmo, kad tula moteris net savo gentį išvarė iš gyvenamo kambario, ir da daugiau nesmagumo padarė manydama, kad ta ypač aprašė. Tačiau, į tai neatsižvelgiant, L.M.P.S. 83 kuopa visgi atgijo, vėl laiko susirinkimus, ir prisirašė dvi naujos narės, F. Miknevičiūtė ir A. Salaveičikiūtė. Linkėtina kuopai gerų pasiekimų.

A. ir Z.

RUMFORD, ME.

Iš L. M. P. S. 65 kuopos veikimo.

Spalio 16 ir 19, L.M.P.S. 65 kuopa bendrai su ALDLD. 34 kuopa buvo surengusios prakalbas. Kalbėtojum buvo L. K. Burė iš Lawrence, Mass., prisijustas ALDLD. 7-to apskričio. Nedėlios vakare, kalbėjo apie Rusiją ir jos dabartinę nelaimę, badą. Antru atvėju kalbėjo apie darbininkų organizacijas. Nuosekliai prirodė, kaip naudinga yra prigulėti prie L.M.P.S. ir ALDLD., ir kokią rolę jos lošia darbininkų tarpe. Kalbėjo labai gerai, nes labai užinterasavo publiką. Pertraukoj rinkta aukos del Rusijos badaujančių, surinkta \$54.60. Tai yra gausi auka šios bedarbės laiku.

Seredos vakare, 19 d. spalio kalbėjo apie Lietuvos darbininkų reikalus ir dabartinę valdžią. Kalbėjo aiškiai ir nuosekliai, iš ko publika likos užganėdinta. Daugiau tokių prakalbų

Prie progresisčių prisirašė 8 naujos narės per spalio mėnesį.

Rugsėjo 13 d., L.M.P.S. 65 kp. laikė nepa-

prastą susirinkimą. Tarp kitko, liko išrinkta komisija iš dviejų draugų, kad perėjus per stubas, renkant aukas del Tarybų Rusijos badaujančių. Nutarta eiti aukų rinkti bendrai su ALDLD. 34 kp. Surinkta aukų \$102.75. L.M.P.S. 65 kp. narės vienbalsiai nutarė užsidėti speciales mokestis per keturis mėnesius po \$1 kas mėnesis del Rusijos badaujančių. Labai linkma paminėti, kad visos draugės tam prakilniam darbu prijaučia ir jau suaukojo \$30, kurie likos pasiūsti į Friends of Soviet Russia, Lietuvių skyrių.

Taipgi Lietuvių Ukėšų Kliubas aukojo \$25. Viso aukų surinkta ir pasiūsta \$212.35.

Pereitą susirinkimą tapo nutarta rengti margą vakarėlį ir trumpoj ateity bus surengtas.

Žemaičio Duktė.

HAVERHILL, MASS.

Spalio 18 d., L.M.P.S. 55 kp. surengė prakalbas Lietuvių svetainėj. Kalbėjo d. E. N. Jeskevičiūtė iš Brooklyn, N. Y. Publikos prisirinko pilna svetainė ir visi atydziai klausėsi.

Kalbėtoja savo užduotį atliko pagirtinai gerai. Kalbėjo dviejose temose, pirmoj temoj kalbėjo apie dabartinę padėtį Rusijoje ir tatai nupiešė labai aiškiai. Antroj temoj kalbėjo apie L.M.P.S., išaiškino gana gerai kokią naudą neša darbininkėms L.M.P.S. ir ragino rašytis prie vietinės kuopos.

Pertraukoj trys mažos mergaitės pasakė eiles. Labai pagirtina, kad yra mergaičių, kurios nori ką nors veikti.

Kalbėtoja paragino susirinkusius paaukoti Rusijos badaujantiems žmonėms, aukų surinkta 26 doleriai su centais.

Taipgi vietinės progresistės darbuojasi kiek pajiegdamos ir progai pasitaikius, rengia prakalbas ar šiaip pasilinksminimo vakarus. Tik gaila, kad yra daug tokių moterų, kurios niekur nepriklauso, rodosi, jau ir joms verta pagalvoti ir prisirašyti prie L.M.P.S. 55 kuopos. Apmastykite draugės.

Darbininkė.

LOS ANGELES, CAL.

Spalio 16 d. L.M.P.S. 66 kp. surengė draugišką vakarėlį. Tai buvo mūsų agitacijos parengimas.

Nors nedaug, bet visgi pardavėme šiek-tiek literaturos; taipgi žadėjo įstoti į kuopą, apie dvi

moteris. Tai viskas, ką mes "nudirbome" per agitacijos savaitę.

Šiame vakarėlyje, apart užkandžių, buvo kalbos, trumpa paskaita ir žaidimai. Paskaita skaityta temoj: "Internacionalizmas ir Socializmas", nušviečianti Vokietijos socialdemokratų žlugimą 1914 metais ir abelną nusigyvenimą 2-jo Internacionalo. Kaip skleidėjai obalsio: "Visų šalių darbininkai vienykitės" nei nemėgino vykinti jo gyveniman tokiame svarbiame gyvenimo momente, kaip 1914 katastrofa. Labai greit jie užmiršo tarptautinio proletariato užduotį. 2-ram Internationalui liko brangesnė plėšikiškoji buržuazija, negu tarptautinis, skriaudžiamas, slėgiamas proletariatas.

Tokia tai trumpa sutrauka minėtos paskaitos, surinktos iš rusų kalbos. Gaila, kad mūsų žmonės menkai interesuojasi gyvenimo istorijos pamokomis...

Mūsų kp. organizatorė, M. Pauliukonienė, visgi nenustoja vilties L. A. moteryse. Ji visur ir visuomet nurodinėja svarbą L.M.P. Susivienijimo. Bet mūsų moterys apgailėtinai pasilieka kurčiomis į mūsų šauksmą; nenori girdėti mūsų nurodinėjimų; negali matyti, arba nenori matyti savo padėjimo, nei tos užduoties, kuri laukia dirbančiųjų klasės ateity, gal ir netolimoj...

Taigi šiame vakarėlyje mūsų organizatorė kvietė, daugelį kartų kvietė moteris ateiti į mūsų eiles. Lauksimė, jūsų sesutės.

Rugsėjo 18 d. ir spalio 2 mūsų kuopa turėjo surengusi dvi pramogas (pikniką ir šeimynišką pasiviešėjimą) Rusijos žmonių naudai, nuo kurių regis, pelno liko apie \$45.

Los Angely Rusijos šelpimo darbas yra varomas ant plačios papėdės. Į penkias savaites laiko surinkta įvairiais budais \$3600. Žinoma,

peštynių netruksta. Mat, daktarai, smulkūs vertelgos, kurie prisiplakė į Sovietų Rusijos Draugų organizaciją, nelabai susitaiko su darbininkais. Manau, "Laisvėj" bus plačiai apie tai aprašyta. Kp. Korespondentė, B. Burbienė.

VALPARAISO, IND.

Valparaiso kolonija turbūt mažai yra žinoma "M. B." skaitytojams, nes lietuvių, pastoviai gyvenančių, nėra, ypatingai moterų, o vyrai, žinoma, pamiršta parašyti žinutes į "M. B." kad ir kas svarbesnio įvyksta.

Valparaiso kolonija maža, dirbtuvių nėra. Tik, yra nemažas universitetas, kuriame suvažiuoja iš visų kraštų įvairių tautų mokiniai. Tame skaičiuje nemažai ir lietuvių mokinias. Šiais metais lietuvių sumažėjo, palyginus su keliais praeitais metais. Dabar yra apie trys dešimtys lietuvių ir tik viena lietuvaitė čia mokinantys. Turime lietuvių kalbos klases, kas nori gali mokintis.

Lietuviai moksleiviai yra susiorganizavę į draugijas. Viena tų draugijų yra užvardinta L. M. L. D. Joje priklauso visi vietiniai lietuviai, nežiurint, kokių pažvalgų nebutų. Tos draugijos vardu užlaiko knygynėlį, kur turi jau apie penkis šimtus egzempliorių įvairių knygų. Taipgi ateina visokių lietuviškų laikraščių. Laiko kas savaitė penktadienio vakare, savitarpinius kalbos lavinimosi susirinkimus mokyklos kambary, kurį gauna veltui.

Taipgi gyvuoja ALDLD. ir A.L.M.R.K.S. Abelnai visos dr-jos gyvuoja gerai, išėmus pasakutinę, kuriai kaip atrodo nesiseka. Ji yra susidėjus iš sviruojančių tautiečių. Gimė ir tebėra tokia. Jau metas laiko, kaip gyvuoja, bet pasekėjų neturi. Nesiseka vyrams.

Valparaiso Gyventojas.

L. M. P. SUSIVIENIJIMO REIKALAI

**L. M. P. S. CENTRO SEKRETORĖS
PRANEŠIMAI.**

Naujos kuopos.

117 kp., Westville, Ill., susitvėrė iš 13 narių. Sekretorė — M. Butikienė, 127 Ju-

les St.

118 kp., Auburn, Ill., susitvėrė iš 6 narių. Sekretorė — M. Raugelienė, P. O. Box.

119 kp., Royalton, Ill., susitvėrė iš 8

narių. Sekretorė — M. Trainienė, P. O. Box 113.

120 kp., Sheboygan, Wis., susitvėrė iš 5 narių Sekretorė — J. Jesinskiutė, R. 3 Box 31a Lyman's Add.

Atgiję Kuopos:

84 kp., Wilmerding, Pa., iš 7 narių Sekretorė — M. Piontienė, 405 Welsh Ave.

32 kp., Mc Kees Rocks, Pa., iš 7 narių. Sekretorė — S. Sivickienė, 533 Ridge St.

Jau atspausdinome kortas permainymui bei prisiuntimui narių antrašų.

Kortos yra taip padarytos, kad finansų sekretorė išpildžius gali užadresuoti, uždėti už centą stampą ir pasiųsti administracijon.

Šias kortas darėme, kad sutaupius laiko ir išvengus daugelį neiškumų. Jeigu draugės prisilaikysite tos tvarkos (visuomet siųsite narių antrašus ant tų kortų), mūsų tikslas bus atsiektas. Yra padaryta dvejų kortos: vienos prisiuntimui naujų narių antrašų ir antros permainymui antrašų. Tas kortas kuopos gaus ant jų pareikalavimo.

Niekuomet nerašykite naujos narės antrašą ant mokesčių blankos. Mes jau kelis kartus tatai pastebėjome draugėms, bet ne visos paklauso. Šį mėnesį gavau apie 3 blankas su narių mokesčiais ir antrašais, tas padaro kėblumą ir susitrukdo laikraščio gavimas todėl, kad narių mokesčiai eina suvu kelui į knygą ir archyvą, o antrašai eina visai skirtingu keliu. Tikiuos kad ateity taip neatsikartos.

Mėlinos blankos, kurios buvo išsiuntinėtos visoms kuopoms yra tam, kad surašyti tų narių tik antrašus, kurios buvo išbrauktos ir vėl užsimoka duokles, idant mes galėtume joms siuntinėti laikraštį. Jeigu tuoj neprisiųsite tokių narių antrašus, jos negaus laikraščio patol, pakol negausime jų antrašų. Daugiau tokių blankų

galite gaut pareikalaujant iš Centro.

Laikė agitacijos savaitės gavome apie du šimtų naujų narių (žinoma, daugelis kuopų dar iki šiol nėra prisiuntusios savo mokesčių), tai yra daug mažiau, negu mes manėme gauti; daug mažiau, negu mes norime ir todėl, nepaisant, kad mūsų agitacijos savaitė jau praėjus, mes turime sukristi prie daug didesnio veikimo; nors ims ir ilgą laiką, mes turime atsiekti savo tikslą. Jeigu buvo priežasčių, dėl kurių negalėjome paskleisti tiek agitacijos, kiek buvo reikalinga, kad pritraukus daugiau narių per tą savaitę, tai neturime dabar sustoti; priešingai, turime tęsti savo pradėtą darbą ir pamatysime, kad iki Naujų Metų mes galėsime pasigirti, jog jau turime tūkstantį naujų narių mūsų tarpe. Lietuvių patarlė sako: "geriau vėliau, negu niekad" ir mes jos prisilaikykime. Nesuspėjome pritraukti daug narių laike agitacijos savaitės, tai nors dabar pasidarbuokime.

Nepamirškite, draugės, kad mūsų "Moterų Balsas" pats savo įplaukėmis negali pasilaikyti ir todėl reikalinga nuolatinė parama. Pastaruoju laiku veik visai apsisotjo aukų plaukimas. Tai neturėtų būti, žiemos sezonas čia pat ir mūsų kuopos privalo rengti įvairių pramogų "Moterų Balso" naudai. Gal but, kad aš jums išpikstų beprašydama paramos nuolat, bet to negalima išvengti. Jus ir aš norime, kad "M. B." eitų ir neštų tą taip reikalingą moterims apšvietą. Todėl matydamos svarbą mūsų darbo, neturime supikti, kuomet prašoma aukų, bet su didesniu pasiryžimu dirbti, kad kuodaugiausia pagelbėjus "M. B." Kad pastačius jį ant tvirto pamato, kad jam niekad negręstų finansinis pavojus mes jį neturime pamiršti nė ant valandėlės. Platinkime jo pavienius numerius uoliau, negu iki šioliai. Pasirodo, kad pastaruoju

laiku daugelis kuopų sumažina skaičių pavienių numerių platinimui, nors dabartinė bedarbė atsiliepia ant laikraščių platinimo, bet turime pripažinti, kad žiemos metu yra daugiau progų pardavinėti laikraščius ir todėl kuopos ant žiemos neprivalo mažinti traukimą pavienių numerių.

Mūsų knygų platinimas turi užimti vieną iš svarbiausių vietų. Turime nemažai gerų knygų ir draugių pareiga jas platininti prie kiekvienos progos. Šiame numery yra pagarsinta visos knygos, kokias tik turime savo knygyne; ir iš tokio didelio sąrašo kiekviena kuopa ras naudingų ir reikalingų platinimui knygų. Lauksime jūsų užsakymų.

L. M. P. S. NARĖMS.

Pereitame "Moterų Balse" buvo pranešta, kad apkalbėjimas suvažiavimo protokolo ir konstitucijos projekto tęsis iki 12 d. gruodžio. Šiuomi pailginu tą laiką iki 12 sausio 1922 m., nes tatai reikalauja mūsų dabartinė konstitucija. Blankas gražinti galima ne vėliau 22 d. vasario 1922 m.

E. N. Jeskevičiūtė

L. M. P. S. C. Sekr.

RAPORTAS

L.M.P.S. Literatūros Kom. Sekretorės.

Užėmus naujam Lit. Kom. vietą ir negavus nė jokių dokumentų iš praeitų meto veikimo, parašyta straipsnis, kreipiantis draugių dėmę į tai, kad jos patartų, pagelbėtų Lit. Komitetui. Vienok, pirm siunčiant tą straipsnį į spaudą, sužinota, kad Centras rupinasi smulkių ir stambių raštų leidimu ir t. t.

Tuomet manyta, kas lieka veikti, ir surasta darbas sekantis: įgyti vaikų mokyklėlėms vadovėlių ir parupinti kuopoms koki referatą. Vadovėlio įgyjimui kreiptasi į Tarybų Rusijos įstaigas ir kitas tinkamas vietas, iš kurių laukiama atsakymo.

Nutarta išleisti referatą po vardu "Tarybų Rusijos Moterų Veikimas". Jieškoma literato jo parašymui. Taipgi girdėjau, kad Literatu-

ros Kom. narė d-gė O. Stikliūtė-Vikšrienė aukojo L.M.P.S. du referatų, kurių kuopos jau reikalauja. Vienok, kol kas tų referatų dar nepašaukia ir kuopom negaliu siųsti.

L.M.P.S. Literatūros Komiteto Sekr.

K. Sinkevičiūtė-Pakušaitienė.

PATAISYMAS KLAIDOS.

"M. Balso" No. 11, po Pildomojo Komiteto posėdžio protokolu per klaidą nepadėtas parašas drg. B. Bočkiūtės-Makutėnienės, kuri su protokolu tarimais sutiko ir pasirašė.

Ks. Karosienė,

Buvusi P.K. Sekr.

L. M. P. S. II RAJONO REIKALUOSE.

2 Rajonas yra vienas iš didžiausių rajonų, prie kurio yra prisidėjusių net 17 kuopų. Miesteliai taipgi netoli vieni nuo kitų. Šiame rajone turėtų būti daug kas veikiama. Bet pas mus veikimas labai mažas. Surengiama balius, piknikas, tai beveik ir viskas. Ant konferencijų suvažiuoja nemažas būrelis draugių, bet labai mažai draugių ima dalyvumą svarstant dalykus. Taip neturėtų būti. Draugės, nors kartą prisirengkite gerai prie sekamos konferencijos. Šioj konferencijoj turėsime aptarti daug dalykų, kuriuos iki šiol nebuvo aptarę. Ilgiau miegoti nebegalima, nes pats gyvenimas versta verčia prie smarkesnio veikimo, prie didesnio pažinimo darbininkų klasės reikalų. Mes daug ką galėjome pasimokinti iš 3-čio L.M.P.S. Suvažiavimo. Mums tas daug gali pagelbėti. 3-čiame suvažiavime pasirodėm, toli atsilikusios nuo kitų kolonijų draugių pažinime organizacijos reikalų. Tatai ir mes turime suskubti prie darbo, kad pavyti ir pralenkti kitų valstijų drauges. Tą mes galime atsiekti, tik reikia noro

Bene bus svarbiausia priežastis negalėjimo žingsniuoti pirmyn, tai neturėjimas lavinimosi mokyklėlių. Kad ir yra kaip kur, bet lavinimasis labai nesekmingas, nes neturime, arba nenorime kad užvestų tą darbą. Pas mus yra tokis įprotis, kad jau pas vyrus nesikreipti; kaip bus taip, bet veiksime pačios vienos. O čia ir buna nesekmingumas, to neturėtų būti. Kur nesiranda draugių, kurios būtų apsipažinusios vedime mokyklėlės, tai turime pasikviesti iš draugų, kuris maždaug su tuom apsipažinęs. Taipgi savęs nepriverčiusios nieko daug negalėsi-

me prasilavinti, kad ir prie geriausio mokytojaus.

Taigi, sekamoj konferencijoj turėsime aptarti kokių budu butų galima pradėti smarkesnis darbas: kaip lavintis pačiomis, kaip išbudinti iš tamsybės verguvės savo sesutes. Tatai kiekvienos kuopos pareiga susirupinti su minėtais reikalais ir butinai dalyvauti konferencijoj.

J. Sarapienė.

L.M.P.S.A. VIII RAJONO NARĖMS.

Draugės, kurios klausėte drg. K. P., kur dingo VIII Rajono išneštos rezoliucijos papeikimui administratorės už nesuintinėjimą "M.B." tvarkiai, Paaiškinsiu jums kaip dalykai stovi ištikrųjų, idant nekaltinus administratorės ar ką kitą.

Kiek man yra žinoma, trijų konferencijų tarimai, tai jokios papeikimo rezoliucijos nebuvo priimta.

Konferencijoj atsibuvusioj 18 d. liepos, 1920 m., New Haven, Conn. nutarta, laiškų mandagiai paraginti, kad tvarkiau butų siuntinėjamas "M. B." ir visi kiti reikalai. Tą atlikt įgaliota drg. A. Bieliauskienė. Tas ir atlikta. Trečioj konferencijoj, laikytoj 12 d. gruodžio, 1920 m., nutarta vienbalsiai pareikalauti "Moterų Balso" atskaitos už du metu. Tą atlikti įgaliota buvo drg. A. Bieliauskienė, ką ir padarė. Tas irgi buvo ne rezoliucijos formoj, nes mes per tą konferenciją jokių rezoliucijų neišnešėm.

Ketvirtoj konferencijoj, laikytoj 22 d. gegužės, 1921 m., Hartford, Conn., 12 kp., Waterbury, Conn., buvo įnešus, kad rajonas paragintų adm. daugiau rupintis siuntinėjimu "M. B." Po apkalbėjimui nutarta palikt iki sekančiai konferencijai. Taigi, draugės, matot, kad negalėjo "rezoliucijos" dingt niekur, kuomet jos nebuvo išneštos.

Mielos draugės, jei kokių neaiškumų yra rajono arba Centro reikaluose, geriau kreiptis prie tų įstaigų, arba palaukt rajono konferencijos pakalbėt apie tai ir ištirt dalykus. Tuomet butų daugiau naudoti, negu klausinėti arba užmetimai daryti ant kurių nors ypatų neturint pamato taip daryti.

Draugiškai LMPA VII Raj. Sekr.

V. E. Bagdonienė.

APYSKAITA KNYGOS "RUSŲ REVOLIUCIJOS ISTORIJA."

(Pinigai įplaukę ne per Centrą)

ĮPLAUKOS:

Aukos:

L.M.P.S.	16 Kp.	\$15.00
"	26 "	30.00
"	44 "	5.00
"	12 "	5.00
"	13 "	10.00
"	14 "	5.00
"	36 "	10.00
"	87 "	10.00
"	41 "	5.00
"	86 "	1.95
"	VI Raj.	15.00
"	V "	10.00
"	II "	15.00
"	IX "	25.00
"	I "	25.00
L. D. P.	Kliubas	5.00
D-lė	4.00
J. Mileris	1.00

Viso \$196.95

Prenum. per kps. ir nuo pav. suplaukė 984.50

Paskolų nuo kuopų gauta 255.00

Viso įplaukė \$1436.45

IŠLEISTA:

Stamos, pakvitavimo blankos ir tt. \$16.50

"L." atspausdinimas prenumeratų blankų 9.50

"Vilniai" įmokėta už spaudą 1221.20

Paskolų gražinta kuopom 155.00

Viso išleista \$1402.20

Viso įplaukų buvo \$1436.45

Viso išleista 1402.20

Perduota Centro išdan \$34.25

(Paskola negražinta tik Elizabeth, N. J. kuopai \$100)

K. B. Karosienė.

Peržiūrėjome knygas ir sulyginom dokumentus, kurie atatinaka su knyga. Balansas rodo pinigų \$34.25.

L. M. P. S. 11 Kp. Komisija:

S. Butvilienė, M. Skodžius, M. Vogonienė.

L.M.P.S.A. FINANSINĖ APYSKAI- TA UŽ SPALIO MĖNESĮ, 1921					
Kp. No.	Miestas ir valstija.				
89	Milwaukee, Wis.	\$16.50			
37	Grand Rapids, Mich.	3.39			
44	Norwood, Mass.	3.00			
17	Detroit, Mich.	9.15			
94	Benton, Ill.	2.70			
36	Minersville, Pa.	3.00			
111	Brooklyn, N. Y.	1.35			
101	Coaldale, Pa.	2.40			
16	Springfield, Ill.	4.50			
85	Nashua, N. H.	2.70			
65	Rumford, Me.	2.70			
93	Brooklyn, N. Y.	4.50			
34	Fitchburgh, Mass.	4.05			
113	Inkerman, Pa.	1.25			
21	Pittsburgh, Pa.	4.35			
28	Baltimore, Md.	10.05			
109	Minden, W. Va.	1.80			
88	Pittston, Pa.	4.30			
47	Waukegan, Ill.	2.45			
5	Rockford, Ill.	3.10			
91	Maspeth, N. Y.	1.60			
86	Herrin, Ill.	6.00			
111	Brooklyn, N. Y.	2.70			
104	Muskegon, Mich.	1.95			
109	Minden, W. Va.	90			
100	Hudson, Mass.	3.45			
96	Chicago, Ill.	25.00			
54	Scranton, Pa.	20.00			
50	Gardner, Mass.	4.20			
54	Scranton, Pa.	5.85			
22	Montello, Mass.	4.95			
24	Cleveland, Ohio	23.15			
54	Scranton, Pa.	5.65			
116	Miners Mills, Pa.	1.25			
76	Camden, N. J.	4.65			
11	Philadelphia, Pa.	10.20			
64	Great Neck, N. Y.	8.85			
40	Lewiston, Me.	4.80			
13	So. Boston, Mass.	4.20			
117	Westville, Ill.	3.05			
66	Los Angeles, Cal.	2.40			
18	Hartford, Conn.	3.90			
106	Johnston City, Ill.	2.05			
74	Hazelton, Pa.	1.05			
10	Newark, N. J.	11.05			
4	Elizabeth, N. J.	2.95			
68	Cliffside, N. J.	7.55			
72	Kenosha, Wis.	2.25			
70	Racine, Wis.	1.80			
2	Worcester, Mass.	5.65			
98	Amsterdam, N. Y.	3.00			
61	Lawell, Mass.	7.95			
41	Akron, Ohio	1.60			
103	Moline, Ill.	3.15			
71	Benld, Ill.	4.85			
48	Wilkes Barre, Pa.	3.90			
108	W. Frankfort, Ill.	5.95			
63	Nanticoke, Pa.	3.25			
105	Yonkers, N. Y.	8.50			
8	Lawrence, Mass.	12.55			
110	E. St. Louis, Ill.	2.55			
9	Chicago, Ill.	10.50			
46	Philadelphia, Pa.	5.70			
23	Binghamton, N. Y.	2.25			
55	Haverhill, Mass.	1.95			
102	New Kensington, Pa.	1.20			
17	Detroit, Mich.	12.30			
60	Pittsburgh, Pa.	5.81			
26	Rochester, N. Y.	3.15			
113	Inkerman, Pa.	1.65			
12	Waterbury, Conn.	9.30			
	Viso įplaukė		\$381.35		
	IŠPLAUKĖ				
	"Moterų Balsui" mėnesinės mokesčiai:				
	Už Birželio mėn.		\$91.25		
	" Liepos		126.47		
	" Rugs.		144.40		
	" Rugs.		274.14		
	"Laisvei" už 30,000 lapelių		120.40		
	A.B.F.R. Yacenda, už "insu- rance"		23.25		
	"Laisvei" 100 laiškų		2.00		
	"Laisvei" 2,000 atviručių		11.00		
	"Laisvei" 1,000 laiškų		6.00		
	"Laisvei" 1,000 laiškų		6.00		
	"Moterų Balsui" mėnesinės mok. už spalį		36.93		
	Viso išlaidų		\$841.84		
	Balansas nuo rugs. mėn.		734.32		
	Įplaukė spalio mėn.		381.35		
	Viso		1115.67		
	Išplauė		841.84		
	Lapkr. 1 d. lieka išde		\$273.83		
	L.M.P.S.A. Centro Sekretorė				
	E. N. Jeskevičiūtė				
	L.M.P.S.A. Centro Išdininkė				
	M. Undžienė				
	"MOTERŲ BALSO" FINANSINĖ APYSKAITA				
	už Rugsėjo, Rugsėjo ir Spalio mėn. 1921.				
	IPLAUKOS				
	Rugsėjo:				
	Prenumeratos	\$50.00			
	Pavieniai numeriai	65.30			
	Knygos	1.30			
	Aukos	53.00			
	Pusė adm. algos iki liepos mėn.	255.00			
	Randos	15.00			
	Viso	\$439.84			
	Rugsėjo:				
	Prenumeratos		\$35.25		
	Pavieniai numeriai		118.63		
	Knygos		63.62		
	Aukos		288.09		
	Randos		25.00		
	Gauta pinigai be laiško		1.50		
	Viso		\$532.09		
	Spalių:				
	Prenumeratos		\$65.20		
	Pavieniai numeriai		110.48		
	Knygos		89.96		
	Mėn. duoklės		636.26		
	Aukos		6.00		
	Randos		25.00		
	Skolos 1920 metų		21.00		
	Smulkios		01		
	Viso		\$953.91		
	IŠLAIDOS				
	Rugsėjo:				
	"Laisvei" už spaudą, popierą ir t. p.		\$232.60		
	"Laisvei" už spaudą		168.50		
	"Laisvei" už bilų spaudą		21.00		
	Adm. alga (2 sav.)		55.00		
	Viso		\$477.10		
	Rugsėjo:				
	"Laisvei" už popierą, klišes ir randą		\$142.91		
	Redaktorei alga		60.00		
	Adm. alga (4 sav.)		100.00		
	Stampų		22.17		
	Viso		\$325.08		
	Spalių:				
	"Laisvei" už klišę ir popierą		\$57.70		
	"Laisvei" už spaudą, popierą ir t. p.		239.39		
	Red. alga		60.00		
	Bendradarbiams (No. 6)		3.75		
	Adm. alga (4 sav.)		100.00		
	Stampų		6.07		
	Siuntinėjimas		9.54		
	Viso		\$476.48		
	SUTRAUKA				
	Įplaukos:				
	Rugsėjo		\$439.84		
	Rugsėjų		532.09		
	Spaly		953.91		
	Viso		\$1925.84		
	Bal. nuo 1 d. rugs.		8.73		
	Viso		\$1934.57		
	Išlaidos:				
	Rugsėjo		\$477.10		

Rugsėjis	325.08	skelbta \$1.80 mėn. mok., kurios nėra išlaidos, jos įėjo ir tiek pat išėjo. Tas pasidarė todėl, kad kai kurios kuopos vieną čekį rašo mokėjimams ir "Moterų Balsui."	spalių mėnesį neėmiau po vieną savaitę algos.
Spaly	476.48		Draugės tėmykite į atskaitas ir tuomet negalės jums kiti pasakyti, kad eikvojami pinigai.
Viso	\$1278.66	Kadangi eina gandas, kad aš imu algą ir tuomet, kuomet nedirbu prie "M. B.", todėl noriu atkreipti narių dėmesį į tai, kad liepos mėn. ėmiau už dvi savaites algą. Rugsėjis ir	Apykskaitoj pažymėta red. alga, tą algą gauna d. Undžienė, nes ji man pagelbsti prie adm. darbo, kuomet aš redaguoju laikraštį.
Lapkričio 1 izde lieka	\$655.91		"Moterų Balso" Adm.
Apykskaitoj tilpusioj "M. B." No. 9 įvyko sekamos klaidos: įplaukos už bal. mėn. įtraukta narių mokesčių \$327.33, turėjo but \$141.67, nes \$185.66 paskelbta pirmoj apyskaitoj, išlaidose už bal. mėn. pa-			

Jau Išėjo "Rusijos Revoliucijos Istorija"

Labai laukta mūsų knyga jau gatava.

Kuomet rinkome prenumeratas, daugelis rinkėjų skundėsi, kad sunku gauti prenumeratas, nes visi nori sykiu gauti ir knygą. Dabar tų rinkėjų pareiga parsitraukti šios knygos ir perduoti netik tiems, kurie nenorėjo užsiprenumeruoti, bet daug daugiau.

Į darbą, draugės ir draugai! Ir nesustokime iki neliks nei vieno neparduoto egzemplioriaus. Užsisakykite tuojaus, nes gali pritrukti. Knyga puikiais drobiniais aparais. Kaina tik \$1.00. L. M. P. S. kuopoms ir agentams duodame 30 nuošimtį.

Reikalaukite šiuo antrašu: "Moterų Balsas".

"M. B." Administracija.

455 Grand St., Brooklyn, N. Y.

"MOTERŲ BALSO" KNYGŲ KATALOGAS.

Ką Kiekviena Motina Privalo Žinoti....	25c.
Moteris ir Jos Ekonominis Padėjimas ..	20c.
Kūdikų Priežiūra	25c.
Šeimyna Seniau, dabar ir Ateity	15c.
Šeimyna Socialistinė Darbininkų Valst.	10c.
"M. B." Kompletas 1916—1917 metų....	2.50
"M. B." Kompletai 1918 metų.....	2.50
"M. B." Kompletas 1919 m.	2.50
"Moterų Balso Kompletas 1920 m.	2.50

Svetimos Laidos.

Ant Rytojaus po Socialės Revoliucijos	35c
Ta pati apdaryta	60c
Jono Biliuno Biografija	50c
Ta pati apdaryta	75c
Istorija Socializmo Suvienytose Valstijose	1.00

Ta pati apdaryta 1.50

Atmosfera arba oro gazai ir jų ypatybės apd. 75c

Karolio Markso Teorinė Sistema apd. 1.50

Ženyba ir Žmogaus Gyvenimo Siekinys 15c.

Kodel Bažnyčia Priešinasi Socializmui.... 15c.

Organizuokitės 5c.

Moteris Kapitalizmo Gadynėj.... 15c.

Tveriamasis Revoliucinis Socializmas 25c.

Valstybė ir Revoliucija. Apdaryta 75c.

Anarchizmas ir Socializmas. Apd. 60c.

Mokslinio Socializmo Išsiplėtojimas. Apd. 75c.

Iš Komunistų Programos. Apdaryta.... 55c.

Pirm III Kom. Internacionalo Kongreso 8c.

"Kas gi tie Bolševikai ir Sovietai?" 10

"Rusijos Revoliucijos Istorija" 1.00

Ant "Rus. Rev. Ist." duodame 30 nuošimtį.

Ant savo laidos duodame 50 nuoš.; ant svetimos laidos — 25 nuoš.

Skaitykite ir platinkite šias knygas.

"M. B." Administracija.

"MOTERŲ BALSO" KOMPLETAI UŽ 1919 ir 1920 METUS JAU GATAVI.

Kas norite turėti dvejų metų sutrauką viso darbininkų judėjimo, ypatingai iš darbininkų judėjimo, tas būtinai privalo įsigyti šias abi knygas. Jose yra daug rašinių, kurie ilgai nenustos savo svarbos.

L. M. P. S. kiekviena kuopa privalo turėti savo archive ne tik šių metų kompletus, bet ir 1917 ir 1918 m., nes tai yra puikus atspindis visos L. M. P. S. darbuotės. Prie to, yra ir dokumentai, kuriuose telpa visi mūsų tarimai.

Kompletų kaina \$2.50 vienas egz.

"M. B." Administracija.

455 Grand St., Brooklyn, N. Y.

